

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze **Vogels**

nummer 10 - oktober 2018

■ GROENLINGEN ■ KASTANJERUG LIJSTER ■ HITTE

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels.
 Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 38,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
 Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB
 t.n.v. KBOF - Van Paesschen François,
 Molenheide 8, te B-2870 Puurs.
 Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**.
 Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaerstraat 78, B 9160 Lokeren België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website <http://www.kbof.be>

Nieuw Vogel Bio natuurproducten, zoals gemalen brandnetel, paardebloem, rozenbottels, mariadistel, knoflook en eucalyptus. Verder nieuw kruidenmix, gedroogde groentemix, nestkruiden en bessemix. Nu ook Combi-mix en extracten van brandnetel, paardebloem en mariadistel. Tevens voor alle **Quiko producten. H. Meijer. Tel. 0541 512842.**
E-mail info@quikovoeders.nl Internet www.quikovoeders.nl
en www.vogel-bio.com. **Wij verzenden door heel Nederland**

Voliërbouw Saman
voor al uw voliëres, hokken en kooien

Wij leveren uit voorraad. U kunt gaan voor zelfbouw compleet of met losse panelen als bouwpakket. Ook verzorgen wij de complete montage indien gewenst. Antraciet, zwart, groen, geanodiseerd en brute + aluminium hebben wij in het programma. Gaas in diverse maten, kleuren en draaddikte, op maat geknipt na walsen. Diverse soorten en maten plaatwerk zoals kunststof, acp, plexiglas, polycarbonaat en sandwichpanelen om dichte kooien en geïsoleerde nachthokken te maken. Voor meer informatie kijk op: www.volierebouwsaman.nl en bel of mail ons.

GRAUWE POLDER 202 (HAL 2)
 4876 NC EYDEN-LEUR | 06 - 51 14 55 25
 INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL
 WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Voor al uw vogelbenodigheden

WIM VAN DE LUSTGRAAF

www.wimvandelustgraaf.nl

100% Natuurlijk op oregano basis

ROPA

BIRD

- Maag-darmgezondheid**
- Veren & huid gezondheid**
- Luchtwegen gezondheid**
- Algemene gezondheid**

www.ropastore.com Tel: +31 (0)75 614 41 43
 E-mail: info@ropastore.com

GROTE VOGELMARKT BARNEVELD ZATERDAG 17 NOVEMBER- 2018

De markt is geopend van 8.30 tot 12.00 uur. Gratis Parkeren.
 Organisatie Davelaar Vogel en Diervoerders, Marijkelaan 17, Voorhuizen Tel. 0342-472082.
 I.s.m. Vogelvereniging Kweeklust. www.vogelmarktbarneveld.nl
 Locatie: Midden Nederland Hallen, Thorbeckelaan 123, 3771 ED Barneveld.
 Reserveren Tel. 0650270060. De volgende Vogelmarkt is op **16-02-2019**

NIEUW

www.tauros-diagnostik-shop.de

Geslachtsbepaling vanaf € 8,99

vanelde   bestellen   betalen   openen   raadplegen

Vogelliefhebbers in Nederland

Goed nieuws over "De Vogelwereld" A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift "De Vogelwereld" van A.O.B. Speciaal voor deze mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 - Bic GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen. Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling. Een digitaal proefnummer kan aangevraagd worden op g.vanpeteghem@telenet.be
 "De Vogelwereld" verschijnt 11x per jaar.
 9x op 48 bladzijden A4 en 2x op 64 bladzijden A4.

Vogelvereniging
**ZANG en KLEUR
 BOSKOOP**

VOGELMARKT BOSKOOP

Een must voor iedere vogelliefhebber.
 Iedere 1e zaterdag w/d maand september 2018 t/m mei 2019.
Openingstijden: 09.00 tot 13.00 uur.
 Locatie is het Plantariumgebouw, Italiëlaan 4, Hazerswoude-dorp.
 Zeer ruime parkeergelegenheid aanwezig.
 Volg de GELE aanwijzingsborden
 Voor meer info: www.vogelmarkt.nl

sel

De

04 Hitte **07** Column voorzitter **08** Keurmeester **09** Bestuurstafel **10** De nationale vogel van ... Mauritius **12** Bewaren van eieren **15** Loro Parque nieuws **16** Groenlingen **20** Roodoor amadine **22** Timbrado **23** Vogelflitsen **24** Reis door Australië **26** Kweek met de kastanjerug lijster **28** Gierzwaluw **30** Beginner **31** Bonds-mededelingen **33** NBvV info **34** '95 punten' **35** Kalender

Foto voorpagina: Groenling, wildkleur man. Foto: A.v. Mingeroet

colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 25.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 26.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

Abonnementsprijzen: Nederland € 28,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 30,-, Priority-post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid

lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl
Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@zigo.nl
Redactieadres: Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij Jan Franken, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vormgeving: Maarten Molenaar, Dock35 Marketing, Doetinchem
Druk: Senefelder Misset B.V., Doetinchem
Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

De NBvV is internationaal aangesloten bij:
COM-Mondial & Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

Lijden vogels onder hitte?

osel

Wanneer het zo warm is dat zelfs een ijsje mij nauwelijks verkoeling geeft, dat de spreekwoordelijke mussen van het dak vallen van de hitte, kijk ik met verbazing naar sommige vogels.

Tekst: LOU MEGENS, foto's HENK BRANJE

Zwarte roodstaart

De Heughlin tapuit die pal in de zon zijn vleugels spreidt en zijn rugveren opzet om van de warmte optimaal gebruik te maken en de energie opslaat als een zonnepaneel. Maar vooruit, deze vogel is een Afrikaanse vogel van origine, die zou dat nog in z'n genen hebben kunnen zitten. Maar ook de grote gele kwikstaart zie ik hetzelfde doen en die kun je niet betichten van het bezitten van een koude gen. Waarom doen ze dit? Ja, om energie op te doen en om te genieten natuurlijk. Maar waarom op het heetst van de dag? Ervaren zij de hitte anders? En waarom schijnen oudervogels goed tegen de hitte te kunnen, waar nestjongen al gauw 't loodje leggen? Wie kent niet het beeld van kale nestjongen, die tijdens de warmte met lange nekken uit

het nest hangen, intussen probeerend de onderlinge afstand zo groot mogelijk te houden? Allemaal vragen die het verdienen om nader onderzocht te worden!

Oververhitting

Vogels zijn net als zoogdieren (en dus ook mensen) warmbloedig. Ook zij kunnen gewoon oververhit raken, als ze de door henzelf geproduceerde warmte niet kwijt kunnen. Hun lichaamstemperatuur ligt rond de 40°C. Ze kunnen een omgevingstemperatuur tot 44°C verdragen. Als mens hebben we een heel goed werkend verdedigingsmechanisme tegen oververhitting. Zweet op je huid koelt heel goed, verdampen kost namelijk veel warmte en dus kun je veel van je warmte kwijt aan het zweet op je huid. Dat heeft een verkoelend effect.

Vanwege hun veren kunnen de vogels niet zweeten. Ze gebruiken de vochtige mondholte als verdampingsplek om daarmee warmte kwijt te raken. Via een versnelde ademhaling, je zou het koel-hijgen kunnen noemen, raken ze hun overtollige warmte kwijt. Dit kun je goed zien bij bijvoorbeeld de struisvogel, die ademen wel tien keer zo snel dan normaal. Wanneer bij hogere temperaturen de verdamping toeneemt, bestaat kans op uitdroging. Water is voor alle organismen op aarde van levensbelang. Water dient als bouwstof, als transportmiddel voor zuurstof, voedingsstoffen en afvalstoffen en als oplosmiddel waarin chemische reacties plaatsvinden. Oververhitting is een gevaar, maar door te koelen via verdamping ontstaat een nieuw gevaar, namelijk uitdroging.

De /

Isolerend verenpakje

Het verenpak van een vogel zorgt voor goede isolatie, niet alleen tegen koude, maar ook tegen de hitte! Jonge vogels kunnen echter wél in de problemen komen, omdat ze nog niet over een compleet verenpak beschikken. Jonge meeuwen en scholeksters branden van de daken af en springen van wanhoop veel te jong naar beneden, vaak met fatale gevolgen. Erg jonge kuikens sterven ter plekke door oververhitting. Nestblijvers werken zich te vroeg uit het veel te warme nest, ook in dat geval meestal met fatale afloop. Alle dieren passen zich aan aan de temperatuur en het moet wel heel gek lopen als een gezond dier bezwijkt aan de hitte. Instinctief zoeken ze de koelte/schaduw op, beperken hun activiteit tot een minimum en worden pas weer actiever wanneer het begint af te koelen (want het wordt gelukkig altijd weer nacht) en voor het echt heet wordt.

Soms zitten vogels met gespreide vleugels vol in de zon. Heel warm natuurlijk, maar door de hoge temperatuur nemen parasieten (luizen en mijten) de benen, het wordt ze te heet onder de voeten. Dat is de vogel wel wat hijgen en puffen waard!

Hoe herken je een oververhitte vogel? Een oververhitte vogel is lusteloos en ademt snel. Meestal zie je hem met gespreide veren zitten en hijgt hij met z'n snavel open. De remedie is om hem in de schaduw te zetten bij een waterbak, proberen hem wat te laten drinken en/of besprenkelen met wat water.

Er zijn diverse theorieën waarom de vogels een zonnebad nemen;

- 1] **Welbevinden;** de vogel ervaart het zonnebaden als plezier
- 2] **Thermoregulatie;** de vogel gebruikt de zonnearmte om zijn eigen verbranding te reduceren
- 3] **Verwijderen van parasieten;** de vogel gebruikt de zonnearmte om van zijn parasieten af te komen (zie hierboven omschreven)
- 4] **Productie van vitamine D**
- 5] **Zonnebaden speelt een rol bij de rui**
- 6] **Zonnebaden speelt een rol bij het verzorgen van de veren**

Voor alle hypothesen is wel wat te zeggen. Hieronder komen de voor en tegens van de verschillende hypothesen aan de orde.

Van de zon genietend roodborstje

Merel

Welbevinden.

Diegenen onder u die wel eens een zonnebadende vogel heeft gezien zal onder de indruk zijn van het vaak extatisch gedrag. Wie een foeragerende Spreeuw, Merel of Houtduif plotseling een full spread eagle houding ziet aannemen kan niet aan de indruk ontkomen dat hier geen rationele verklaring voor is te geven. Het is dan net of er een knopje omgaat. Het gedrag wordt dan ook wel geïnterpreteerd als een overblijfsel uit het reptielachtig verleden van vogels (Prinzinger 1983).

Thermoregulatie.

Bij thermoregulatie wordt zonne-energie gebruikt om op temperatuur te komen of te behouden. Voor thermoregulatie pleit het gegeven dat zon-

nebaden vaak wordt waargenomen na een periode met somber weer, of op momenten dat de zon plotseling tevoorschijn komt. Verder wordt zonnebaden vaak waargenomen in de morgen. Tegen thermoregulatie spreekt het gegeven dat zonnebaden vooral in de meest warme maanden is waargenomen en zelfs veelal op dagen met een zeer hoge dagtemperatuur. Verwacht mag worden dat indien thermoregulatie de hoofdreden zou zijn, zonnebaden veel vaker en in andere perioden zou voorkomen dan het geval is.

Verwijderen van parasieten.

Op zich een aantrekkelijke hypothese. De manier van zonnebaden, vaak lateraal, de duur en het tijdstip van zonnebaden wekken echter niet de indruk

dat het gaat om het verwijderen van parasieten. Na en tijdens het zonnebaden wordt er weliswaar vaak gepoetst maar dit is meer om weer even de veren te rangschikken. Een zonnebadende Buizerd bleek bij controle echter compleet vrij te zijn van parasieten (Bijlsma 2000).

Productie van vitamine D.

Vitamine D wordt via synthetiseren van provitamine D door de vogel zelf aangemaakt. Opname door voedsel komt weinig voor. De synthese van provitamine D naar vitamine D komt door middel van UV straling op de huid tot stand. De productie van provitamine D in de vetklieren van de stuit wordt door instraling van de zon bevorderd. Voor diegene die weleens een vogel in een full-spread-eagle heeft gezien is dit een aantrekkelijke hypothese. Indien echter vogels aldus in hun vitamine D-behoefte voorzien, waarom zont een merel dan vaak lateraal? Bij lateraal zonnebaden komt is er vaak geen direct zonlicht op de huid. Ook mag men verwachten dat zonnebaden als verschijnsel veel meer zou voorkomen dan het geval is. Iedere vogel heeft namelijk bijna permanent vitamine D nodig.

Rui en verzorgen van veren.

Aanwijzingen dat het zonnebaden een rol speelt bij de rui zijn niet ontdekt. Bij Merels bijvoorbeeld speelt de rui zich af tussen eind mei en eind oktober (Glutz & Bauer 1988) en dit komt niet overeen met de periode waarin zonnebadende Merels werden waargenomen (maart-augustus). Misschien speelt het wel een rol bij het onderhoud van veren. Aan de onderrug van een vogel, vlak boven de staart, bevindt zich een stuitklier. In het onderhuidse deel wordt voortdurend een mengsel van vetachtige substanties geproduceerd dat bovenhuids, via een vlezig uitstulpinkje, wordt uitgescheiden. Het geproduceerde wasmengsel wordt met de snavel over het verenkleed gesmeerd. Stuitklierwas is waterafstotend en is van groot belang wat betreft het drooghouden van de veren en huid. Het vormt mogelijk ook een beschermend laagje tegen overmatige veerslijtage. Bij steltlopers is vastgesteld dat de stuitklierwas bestaat uit mono-esters. In het voorjaar als ze weer naar het noorden trekken verandert dat en wordt een mengsel van di-esters geproduceerd. Deze di-esters zijn stroperiger en moeilijker op de veren aan te brengen.

Hijgende Maleise boomeekster (*Dendrocitta occipitalis*)

Afrikaanse gaper (familie van de ooievaar) als zonzonaanbidder

Warmte tankende kuifcoua (*Coua cristata*)

Een hoge temperatuur vergemakkelijkt echter het aanbrengen (Rennekens & Piersma 2004). Het is overigens niet duidelijk of een dergelijke verandering ook optreedt bij andere soorten dan steltlopers. Ook hier rijst dan weer de vraag waarom er zoveel lateraal wordt gezonnebaad en eigenlijk maar weinig wordt gepoetst. Mogelijk verhoogt het zonnebaden ook de productie van stuitklierwas en speelt op die manier een rol bij de verzorging van veren. Overigens produceert de houtduif, die ook zonnebaadt, een wasachtig poeder voor het onderhoud van de veren. Waarschijnlijk is het een combinatie van enkele diverse hypothesen hierboven

genoemd, die ervoor zorgen dat de vogels een zonnebad nemen. Onze vogels in avicultuur hebben vaak niet alle keuzes voorhanden om al dan niet een zonnebad te nemen of juist een schaduwplaats op te zoeken. Het dak van onze voliëres werkt als een broedstoof, om nog maar te zwijgen van de nestjes die zich vaak vlak onder dat dak bevinden met de kale nestjongen die, zoals we hebben kunnen lezen, slecht hun warmte af kunnen voeren. Het is aan ons als verzorgers om daar adequaat op te reageren en tijdig maatregelen te nemen. Een wit doek op het dak, wat nat gehouden wordt is al heel effectief! <

Een uitdaging...

De Drie Muskietiers waren het weer helemaal met elkaar eens. "Lijkt nergens op! Dat is geen hobby meer!" Maar anderen opperden: "Voor zeldzame soorten een uitkomst, maar dan wel uitgevoerd door een deskundige!" Kortom, er werd stevig gediscussieerd in de Zangluster gelede- ren. Tijdens een clubbijeenkomst werd een artikel uit de juni editie van Onze Vogels, geschreven door Adri van Kooten, besproken. Hierin werd uit de doeken gedaan dat fokkers van lang bevederde grasparkieten hun toevlucht zoeken in kunstmatige inseminatie. Reden daartoe, volgens Van Kooten, is de jarenlange fysieke selectie, met als gevolg een moeilijke bevruchting van de eieren. Al met al een niet erg diervriendelijke zaak, waarvoor volgens Van Kooten wel een oplossing is, namelijk dat keurmeesters bij keuringen richting moeten geven voor een verantwoorde fysieke standaard. Petje af voor deze keurmeester die stelling neemt en daarbij zeer waarschijnlijk een aantal lange tenen zal tegenkomen, maar wees gerust, u hebt ook veel medestanders. Persoonlijk ben ik jaren geleden al gestopt met de standaardgrasparkiet, simpelweg omdat de fokresultaten steeds slechter werden. Niet voor niks dat de kleurgraspar- kieten, met nesten van soms wel zeven(!) jongen en dat is beslist geen uitzondering, steeds meer ruimte op de showstelling innemen. Laten we dan ook zuinig zijn op deze ook voor de beginnende liefhebber makkelijk te houden parkiet. Aanvankelijk was het de bedoeling om alleen groene kleurgrasparkieten in het vraagprogramma te plaatsen, maar dit is niet gedaan met als gevolg een groot scala aan kleuren en kleurcombinaties. Stel dat er een vakbond voor kleurgrasparkieten zou zijn. Wat zou die

vinden van al die mutaties? Zouden ze bij al te extreme kleuren in staking gaan? Zouden ze hun gevederde leden adviseren om geen jongen meer te nemen? En wat zouden die dan wel niet vinden van een fris -bevedering op de rug? Ik denk niet dat je veel kleurgrasparkieten daar een plezier mee zou doen. Wij fokkers hebben echter de instrumenten in handen om gericht op kenmerken, ook extreme, te fokken. Of dat altijd ethisch verantwoord is? Voor de zomer is er een voorzichtige start gemaakt met het ontwerpen van een nieuw vraagprogramma. De werkgroep krijgt een stevige klus waarbij de ethische vraagstukken, welke zijn vastgelegd in het beleid van de bond, vast voor stevige discussie en dilemma's zal zorgen. Om even terug te komen op de Zangluster clubavond. E n van de leden opperde het volgende: "De kleurgrasparkiet met de oude benaming "wild- kleur", nu "groen", lijkt volgens kenners bij lange na niet op de in het wild levende soortgenoot. Zou het niet een uitdaging zijn, voor juist ook de topkwekers, om daar gericht op te fokken? Ook voor de technische com- missies een compleet nieuwe uitdaging om een standaard te schrijven geheel terug naar de oorspronkelijke bron. Dat zou toch mooi zijn?" De drie Muskietiers reageerden zoals gewoonlijk weer als eersten en zoals verwacht ook nu weer negatief. "Dat gebeurt nooit. Dat proberen ze niet eens! Wat kleurtjes tegen elkaar zetten, vinden ze veel gemakkelijker... .." Maar is dat zo? Zouden er geen topkwekers zijn die die uitdaging aan willen gaan? Het zou me verbazen als dat niet zo is. Succes alvast.

Klaas Snijder
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

Pascal Hemel

L v o l i   r e b o u w

www.pascalhemelvolierebouw.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Siervoli res
- Maatwerkvoli res
- Ge soleerde nachtverblijven
- Kweekboxen
- Onderdelen
- G-O kunststofkooien

Slaghekkenweg 1B | 7497 NA Bentelo | Tel. +31 (0)547 29 28 06
Fax. +31 (0)547 27 15 41 | info@pascalhemelvolierebouw.nl

H24

time of beauty

Het eerste middel dat speciaal is ontwikkeld voor de bevedering van vogels

Profiteer van de speciale aanbieding bij de introductie van de producten

www.petservices.it

Distributeur van H24 voor Nederland en België is BIRDSHOP EINDHOVEN
Hastelweg 79a - 5616 HK Eindhoven 06 - 54 66 14 80 - info@birdshopeindhoven.nl
www.birdshopeindhoven.nl

Keurmeester (95)

Dit najaar vier ik een klein jubileum; het is tien jaar geleden dat ik als volwassen man mijn eerste zebravinken kocht. Ik leerde voor keurmeester en we hadden een studiedag bij de Nederlandse Zebravinken Club in Veenendaal. De witborst grijze zebravink is de kleurslag van mijn keuze, al tien jaar lang. Deze vogel vertegenwoordigt twee van mijn voorkeuren; die voor lichtgekleurde vogels, zoals crème-ino Japanse meeuwen, en mijn voorliefde voor vogels met een duidelijke tekening, zoals bichenowastrildes. De witborst grijze is wat het is; een duidelijk herkenbare, enkelvoudige mutatie. Misschien is dat de oorzaak dat niet veel kwekers er een uitdaging in zien; te simpel. Dan zou je denken dat je wel wat kunt bereiken, maar verder dan 90, 91 punten komen mijn witborst grijzen niet, en dan alleen nog maar de poppen. Misschien ben ik een waardeloze zebravinkenkweker en kan ik beter stukjes schrijven dan zebravinken kweken. Zal vast zo zijn. Wat ik er van leer is hoe inzenders gefrustreerd kunnen raken wanneer hun vogels gekeurd worden. Het gevolg van specialisatie is dat de kweker zijn vogel beter kent dan een keurmeester ooit zal kunnen. Ik weet wat er aan mijn witborst grijze zebravinken schort, wat de zwakke en sterke punten van mijn vogels zijn. Wat mij frustreert is dat bij de keuring datgene wat goed is aan een vogel vaak juist niet wordt benoemd. Want dat is het unieke van ons Nederlandse keursysteem; een keurbrief mag geen opsomming

zijn van wat er aan een vogel mankeert. Nederlandse keurmeesters staan er om bekend dat ze ook de kwaliteiten van een vogel benoemen. Door het goede en minder goede aan een vogel te benoemen, punten bij te tellen en punten af te trekken, ontstaat een reksommetje dat verder nergens op de wereld wordt gemaakt. Dus als de borst van een mannelijke witborst grijze zebravink restanten van de oorspronkelijke tekening vertoont moet er bij kleur een puntje af. Hetzelfde bij poppen met een oogstreep. Als het dek onvoldoende leigrijs is doorgekleurd en niet aansluit op de snavel gaat er nog een puntje af. Anderzijds kunnen regelmatige, voldoende donkere staartblokken aanleiding zijn om bij tekening een puntje op te plussen. Een tweede extra puntje kan verdiend worden met vleugelomzoming of, bij de mannen, met een prima kleurdiepte van wangen en flanken. Twee punten verloren, twee punten gewonnen, sterke en zwakke onderdelen benoemd; kan zo'n vogel toch op 89 punten uitkomen. Misschien valt er voor type of kop en snavel nog een puntje extra te scoren.

Kampioen zal de vogel niet worden, maar voor de kweek kan die waardevol zijn. En dat kan de keurmeester dan met een korte toelichting achterop het keurbriefje zetten. Als extra service van de

Louis van Kelekhoven
keurmeester

ADVERTENTIES

Welkom Vogelliefhebbers van de Wereld!

Nederland is trots u te mogen ontvangen op het belangrijkste vogelfestijn van de wereld, de Mondial!

Duizenden fokkers van kooi- en voliërevogels uit alle werelddelen komen jaarlijks op de Mondial bijeen om elkaar te ontmoeten, vogels te vergelijken en om vogels tentoon te stellen, in de hoop een prestigieuze prijs te winnen. Dé bekroning van een fokseizoen.

In 2019 is het aan Nederland de eer volle taak om namens Confédération Ornithologique Mondiale de Mondial te organiseren. De uitvoerende organisatie is in handen van de **NBvV**, de **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**, die met ruim 25000 leden de grootste vogelbond ter wereld is.

Kom naar Zwolle in januari 2019!

Bezoek ook de website Mondial: <http://com.mondial2019.nl>
Hier kunt u ook inschrijven voor de gratis nieuwsbrief

Van de Bestuurstafel

31 Augustus mag dan de laatste dag van de meteorologische zomer zijn, het weerhield het bestuur er niet van juist op die dag de draad van de bestuurlijke verantwoordelijkheid weer op te pakken na een prachtige zonnige zomerperiode. Nodig was dat wel want vanuit bestuurlijk oogpunt gezien spelen er tal van zaken die zowel op korte als langere termijn om besluitvorming vragen. Sommige daarvan zijn al heel concreet terwijl andere nog pas in het beginstadium van denken en praten verkeren.

Enquete Onze Vogels

Nu het besluit is gevallen om een enquête te houden over uitvoering en inhoud van Onze Vogels moet daaraan ook inhoud worden gegeven en dat vereist het nodige overleg. Dat alles wordt momenteel in gang gezet en wanneer het allemaal klopt betekent het dat afdelingen op enig moment in november het verzoek krijgen om een vragenlijst in te vullen. Zij kunnen dat als bestuur doen maar het kan natuurlijk ook in overleg met de leden van de afdeling. Het is aan het bestuur van de afdeling om dat te besluiten en te regelen. Er gaat per afdeling maar één

document terug richting bondsbureau en daarmee gaan we dan aan de slag in de hoop dat we 'Onze Vogels' nog verder kunnen verbeteren. Nog best een heel verhaal als u bedenkt dat we dus zo'n dikke 400 vragenlijsten terug verwachten. Die lijsten lijken uitgebreid maar het valt erg mee want ze zijn simpel in te vullen met een klik. En passant is ook al gekeken naar het regelmatig laten verschijnen in Onze Vogels van medische artikelen. Natuurlijk dan wel waar het gaat om vogels. Zo zal de papegaaienziekte uitgebreid onder de loupe worden genomen en zo staan er meer onderwerpen op de rol.

Promotie van de bond

Een ander belangrijk onderwerp is de promotie van de bond. Daar wordt niet alleen over gepraat maar er wordt ook het nodige gedaan. We kennen inmiddels de vernieuwde promoteteams die heel goed werk doen, maar de opvatting is dat er meer moet gebeuren om de bond in de schijnwerper te brengen. Inmiddels is, op initiatief van de bondsraad, een werkgroep aan de slag gegaan. Dat gebeurt met verve want de eerste producten lagen nu al ter tafel.

Om tot een goede menings- en besluitvorming te komen is besloten om als werkgroep en bestuur op korte termijn om de tafel te gaan zitten. Het zou fijn zijn als de vernieuwde aanpak, die uit het voorliggende document spreekt, ook in daden kan worden omgezet.

Externe contacten

Steeds meer tijd gaat er ook zitten in overleg met externen die voor de bond van belang -kunnen- zijn. Te denken valt daarbij aan organisaties als die van de kleindierenliefhebbers, de sierdieren en dergelijke, maar ook de brancheorganisatie voor de detailhandel dierenspecialisten Dibevo. Steeds vaker blijken we gezamenlijke belangen te hebben en dan is het goed om te zien waar je samen kunt optrekken. Simpelweg omdat je dan sterker staat en meer kunt bereiken. Het vraagt wel veel tijd om zo iets op gang te brengen en de contacten te onderhouden maar we denken dat het de moeite loont om het te doen.

Mondial

Onvermijdelijk kwamen natuurlijk ook weer onderwerpen aan de orde vanuit de Mondial ook al was er na het bestuurlijk overleg een bijeenkomst gepland van de werkgroep Mondial. Dat dit gebeurt is soms onvermijdelijk omdat er op bestuurlijk niveau nu eenmaal soms knopen moeten worden doorgemaakt. Daarnaast werden er personele zaken besproken, was er aandacht voor een verzoek tot vernieuwing van keurbriefjes en werd op een aantal punten de vergoedingsregeling tegen het licht gehouden in het kader van nog te nemen besluiten. Dan blijkt maar weer dat het niet altijd makkelijk is om eerder gemaakte afspraken ook altijd tot uitvoer te brengen omdat er nu eenmaal wel iets langs komt dat tot de categorie uitzondering kan worden gerekend.

De nationale vogel van

Mauritius

Mensen hebben zich door de eeuwen met dieren geïdentificeerd. De 'Nederlandse leeuw', die we op ons wapenschild voeren staat symbool voor kracht. Op andere schilden komen we de adelaar tegen, als symbool van macht, schoonheid en onafhankelijkheid. We kiezen dieren waarmee we ons als groep, land of streek onderscheiden van anderen. Hiervoor kiezen we dieren die uniek zijn, bijzondere vaardigheden hebben, veel voorkomen of gewoon mooi zijn. Tekst: BIK MEEREMA

De Dodo van Mauritius

Voor veel vogel- en geschiedenisliehebbers staat Mauritius synoniem voor de 'dodo' en de dodo synoniem voor het uitsterven van soorten door menselijk handelen. De twijfelachtige eer om deze iconische vogel te hebben uitgeroeid, komt ons, de Nederlanders, toe. Toch waren het niet de Nederlanders, maar de Portugezen die in 1507 de dodo ontdekten, toen kapitein Pedro Mascarenhas het eiland aandeed, op zoek naar water en voedsel. De naam dodo is afgeleid van dodaars,

verwijzend aan de pluk veren die de vogels als staart hebben. Deze naam werd in 1598 opgetekend door Jacob Cornelisz van Neck. Minder bekende namen die de vogel kreeg waren: walvogel, kermisgans en grifeend. Tot de komst van de Nederlanders hadden de dodo's geen vijand op het eiland en blijkbaar zo veel voedsel, dat ze het vermogen om te kunnen vliegen in de loop van de evolutie verloren. In 1638 hadden de Nederlanders op Mauritius een groot fort gebouwd. De laatst bekende waarneming van de

dodo is beschreven in 1669. Een algemeen verhaal is dat de dodo's door de Nederlanders werden gegeten en ook op de schepen als voedsel voor de matrozen werden meegenomen. In het afval van het fort zijn echter geen botresten van de dodo gevonden. Wel zijn botresten gevonden van allerlei andere dieren die door de Nederlanders werden meegenomen naar het eiland, zoals; honden, varkens, geiten, ratten en apen. Deze dieren zijn waarschijnlijk op het eiland ook verwilderd. Onderzoekers vermoeden dat het uitsterven van de

Zo zou de dodo er uit hebben kunnen zien, foto gemaakt in Naturalis, foto h.branje

dodo eerder is veroorzaakt door deze verwilderde dieren, dan door het bejagen voor voedsel. Ook het kappen van de aanwezige bossen zal hebben bijgedragen aan het uitsterven.

Dat de Mauritianen, afstammelingen van Voorindiërs, vrije slaven, Chinezen en Fransen, de dodo kozen als nationale vogel is niet vreemd. Stond vroeger de dodo symbool voor exotische oorden en gulzigheid, domheid en sloomheid; tegenwoordig is de dodo een icoon van ondoorgrondelijkheid. In de eeuw na het uitsterven werd door sommigen zelfs aan het bestaan van de dodo getwijfeld. Rond 1850 nam de interesse voor de uit de kluiten gewassen vogel enorm toe toen twee Engelse biologen een standaard werk over de dodo publiceerden "The dodo and its kindred". Met dit werk was de dodo als mythische vogel geboren. Vele publicaties zouden volgen. De dodo dook op in uitdrukkingen, bijvoorbeeld "zo dood als een dodo" en in de populaire cultuur. Zo komt er een dodo voor in "Alice in wonderland" en vele andere boeken, strips en films. Op Mauritius wordt de dodo gebruikt als mascotte van het eiland en is de vogel te zien op bankbiljetten, munten en postzegels. Er is zelfs een lokaal biermerk met de dodo als logo.

Grootte en uiterlijk

Met een hoogte van ongeveer 1 meter en een geschat gewicht van tussen de 10,5 en 17,5 kilo was de dodo een zware en forse vogel. Doordat er voor de dodo op Mauritius geen noodzaak was om te vliegen, kon hij dit gewicht bereiken. Uit de historische beschrijvingen die er zijn valt op te maken dat de dodo waarschijnlijk grijsbruine veren had, met een toef veren als staart, gele poten, een naakte kop met grijze huid en een geelgroene snavel.

Bijzonder

De dodo behoort samen met de eveneens uitgestorven rodriguessolitaire, die alleen op het eiland Rodrigues voorkwam tot de onderfamilie 'Raphinae', uit de orde van de duifachtigen (Columbiformes). In 2002 hebben onderzoekers van de universiteit van Oxford weefselmonsters van overblijfselen genomen. Dit hebben ze vergeleken met de rodriguessolitaire en 35 nog voorkomende duivensoorten. Het onderzoek bevestigt dat de dodo en de rodriguessolitaire nauw verwant waren, maar verrassend genoeg ook dat, deze

twee soorten het meest verwant zijn aan de manendui (Calaenastur barinca), de kroonduif (Goura sp.) en de tandduif (Didunculus strigirostris). Deze soorten zijn zelfs nauwer verwant aan de dodo dan aan andere duivensoorten.

Leefomgeving en verspreiding

De verspreiding van de dodo beperkte zich tot Mauritius. De meeste doderesten zijn gevonden in de beboste, drogere kuststreken van Mauritius. Waarschijnlijk is dit hun voornaamste leefgebied geweest.

Voedsel en leefwijze

Bij opgravingen van dodoskeletten zijn maagstenen gevonden die de dodo hielpen zijn voedsel te vermalen. Er

wordt aangenomen dat, zoals veel grote duiven, de dodo zich vooral met vruchten voedde. Uit het feit dat de dodo zijn vermogen tot vliegen in de evolutie is kwijt geraak kun je analyseren dat er geen predatoren waren en dat er voldoende en bereikbaar voedsel moet zijn geweest.

Voortplanting

Veel soorten duiven leggen twee eieren. De grote en vruchten etende duiven zelfs vaak maar één. Ook van de dodo wordt gedacht dat deze per legsel slechts één ei voortbracht. <

De dodo

Nederlands	Dodo
Wetensch. naam	Raphus cucullatus
Engels	Dodo
Frans	Dodo (oiseau)
Duits	Dodo

Postzegel

Zo zou de dodo er uit hebben kunnen zien, foto gemaakt in Naturalis, foto h.branje

Postzegel

Munt

Nest van kanarie, foto H.Branje

Valt hier iets over te vertellen? Jazeker, het is een onderwerp met interessante wetenswaardigheden. Vaak logisch en begrijpelijk, maar je moet er maar op komen.

Tekst: HENK BRANJE

Eieren bewaren

De Belg Ivo Tresinie hield een lezing van ruim drie kwartier, enkel over het bewaren van eieren. De eerste vraag die aan het publiek gesteld werd: hoe lang broedt een kip. Niet zo'n moeilijke vraag, namelijk 21. Fout. Het moeten er 22 zijn. Waarom? Omdat het ei, meteen na de bevruchting, al begint te ontwikkelen! Bij een doorsnee lichaamstemperatuur van een vogel, om en nabij de 41 graden Celsius (!) begint het bevruchte ei zich te ontwikkelen in de 16-18 uur dat het nog in het lichaam van de moedervogel aanwezig is. Dat komt overeen met zo'n 24 uur bij een normale broedtemperatuur in een nest. Wanneer het ei gelegd is begint het af te koelen; door de afkoeling krimpt de inhoud van het ei iets en vormt zich de luchtkamer. De embryonale ontwikkeling stopt dan.

In de praktijk hoor je vaak dat het ei pas zo'n vier tot vijf dagen voor de verwachte uitkomstdatum afsterft. Onafhankelijk op welk tijdstip er iets mis gaat met de ontwikkeling van een embryo, het blijft doorgroeien tot enkele dagen voor uitkomst van het ei!

Eieren bewaren

Wanneer je eieren kunstmatig wil uitbroeden laat je meestal een aantal eieren bij elkaar komen zodat je tegelijk een groter aantal in kunt leggen. Dat is gemakkelijker, vooral wanneer de kuikens uitkomen. De diertjes zijn dan van dezelfde leeftijd en daardoor gemakkelijker te verzorgen. Maar hoe lang mag je eieren eigenlijk bewaren?

Een fazant legt zo'n 15 tot 20 eieren en begint dan pas te broeden. Een kanarie legt er 4 tot 5, soms eentje meer. De

palawan pauwfazant legt er altijd maar twee en doet daar zo'n vier dagen over. Bewaar je de eieren van het fazantje tien dagen, dan kun je er donder op zeggen dat er geen enkel uitkomt. De eieren lijken dan onbevrucht te zijn, maar wanneer de je kiemschijf zou onderzoeken, zou je zien dat het wel bevrucht was. De eieren van een fazant kun je zonder problemen zo'n twintig dagen bewaren zonder dat de uitkomst van de eieren er onder zal leiden. De natuur doet niets zonder reden. Als vuistregel kun je aanhouden dat het aantal bewaardagen overeenkomt met het aantal dagen dat het duurt voordat een bepaalde vogelsoort begint te broeden. De fazant dus drie weken en de palawan pauwfazant slechts vier dagen. Bij papegaaiaachtigen kom je van alles tegen. De meeste soorten leggen om de dag een ei. Een rosella kan tot 12

De /

ssel

eieren leggen. Toch kun je de eieren van een rosella niet te lang bewaren. Dat heeft er mee te maken dat in de natuur die vogel na het eerste of tweede ei begint te broeden. Dus ook hier zie je dat de bewaarduur te maken heeft met het gedrag van de broedende vogel! Bij papegaaiaachtigen is de vuistregel dat je de eieren zo kort mogelijk moet bewaren.

Bewaartemperatuur

Doorgaans begint een embryo in een ei zich te ontwikkelen bij een temperatuur tussen de 20 en 25 graden Celsius. Komt de bewaartemperatuur boven de 25 graden, dan loop je geheid kans dat de ontwikkeling begint. In de zomer moet je hier dus terdege rekening mee houden! Je zult de eieren dan moeten koelen (bijvoorbeeld in de kelder leggen) of laten bebroeden. Een paar dagen zomerwarmte is voldoende om een legsel overstuur te laten gaan. Hoef je de eieren maar enkele dagen te bewaren dan kun je een temperatuur van 18 graden Celsius aanhouden; moeten de eieren gedurende langere tijd bewaard worden, dan adviseert Ivo om de eieren bij zo'n 12 graden Celsius te bewaren (10-15 graden). Het opwarmen van eieren dient langzaam te gebeuren omdat eieren geen temperatuurschok verragen. Dat geldt zowel voor het afkoelen als voor het opwarmen.

Relatieve luchtvochtigheid.

Kort maar krachtig: zo hoog mogelijk. Maar de eieren mogen niet in contact komen met water. Een kelder is ideaal: deze is zowel vochtig als koel. Ook kun je een ei in huishoudfolie draaien of in folie. Het verliest dan zo weinig mogelijk vocht. Vochtverlies doet de kwaliteit van een broedei minder worden.

Keren en bewegen van de eieren

Je kunt de eieren op drie manieren bewaren: op de zijkant, met de punt naar beneden en met de punt naar boven.

Horizontaal: dan eenmaal per dag keren; bij een bewaarduur van twee tot drie dagen hoef je de eieren niet te keren. Dat draaien dient om en om te gebeuren: dus van links naar rechts en daarna van rechts naar links. Dat heeft te maken met de positie van de hagelsnoeren in het ei. Deze houden de eidooier op zijn plaats en hebben een gedraaide vorm. Draai je telkens in één richting, dan loop je kans de spiraalvor-

Palawan pauwfazant, foto H.Branje

mige hagelsnoeren uit de spiraalvorm te draaien zodat ze niet meer goed functioneren.

Punt naar beneden: dan telkens gedeeltelijk naar links of naar rechts laten kantelen (hoek van 90 graden).

Punt naar boven. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat dit de beste methode is. Keren is dan niet nodig. De uitkomst van eieren bleek het hoogste te zijn bij het bewaren met de punt naar boven.

Repareren van eieren.

Alle eieren met een barst in de schaal zijn te repareren. Tenminste wanneer er geen vocht vrij komt of vrijgekomen is. In dat geval kun je een ei meteen weg gooien. Met behulp van een schouw-lamp kun je goed zien hoe de barst loopt, ook de barst die je met het blote oog niet kunt zien! Repareren doe je met behulp van kleurloze nagellak. Je brengt een zo dun mogelijk laagje op het ei. Een honderdste millimeter is namelijk al voldoende. Dus geen dikke klodders!

Bevrucht ei

Eieren reinigen

Een ei dat vuil is geworden wordt gereinigd om ziektekiemen te verwijderen. Een gereinigd ei dient altijd gedesinfecteerd te worden. Dat is nodig omdat je bij het wassen van de eieren de minuscule dunne bescherm laag die zich om een ei bevindt verwijdert. Reinigen kan het beste onder de kraan bij een temperatuur die enkele graden hoger ligt dan de temperatuur van het ei. De reden hiervan is dat het ei door de warmte iets uitzet waardoor de lucht in de schaal naar buiten gedrukt wordt. In het omgekeerde geval zou het ei lucht naar binnen zuigen en daarmee ook eventuele ziektekiemen en dat is nu net niet de bedoeling. Reinigen gebeurt door licht met de duim over het ei te wrijven. Na het reinigen moet je het ei desinfecteren. Daartoe bestaan er verschillende producten die je kunt vernevelen. Dat is het gemakkelijkst. Je kunt de eieren namelijk ook vergassen (met Kaliumpermanganaat en formaline: 20 gram KMnO4 en 30 ml formaline per m3 lucht). Maar dat is voor 'n paar eieren erg bewerkelijk. <

Volledig legsel van een fazant, foto J.Duif

Vierkant achter kwaliteit in dierenverblijven

www.volierebouw.com

Vogelweelde Meppel organiseert: de Internationale vogelmarkt

Op zaterdag 27 oktober a.s. van 09:30 tot 14:00 uur.

In de EXPO Assen (de voormalige TT hall), De Haar 11, 9405 TE ASSEN

Plaatsreservering bij voorkeur via e-mail: markt@vogelweeldemeppel.com of telefonisch van 19:00 - 21:00 uur op: 06-36594763 of b.g.g. 06-14891576

Meer info op onze website: www.vogelweeldemeppel.com

KOUDIJS
www.koudijskleindiersport.nl

Koudijs Mix
Koudijs Anti Coccidiose
Koudijs Ornipar
Koudijs Eucalyptus reiniger
Koudijs Kleur Kanarie Rood
Koudijs Luis Worm
Koudijs Wormstop
Koudijs Nest kruiden
Koudijs Zeewier

Onze producten zijn o.a verkrijgbaar bij een aantal dierspecialistzaken, groothandel in diervoeders, dierenartsen en natuurlijk op onze internetsite.

Telefoon: 0578-69 55 33

email: info@koudijskleindiersport.nl

VOGELBEURS

Bekende kwekers uit binnen- en buitenland presenteren hun vogels!

Kanaries • Wildzang • Exoten • Parkieten

Let op: bij verkoop van parkieten is een gezondheidsverklaring verplicht.

Organisator: **Farbenpracht Bocholt**

Zaterdag 10. november 2018
geopend vanaf 8:00 uur

Locatie: **Quiko** Franzstraße 95 D-46395 Bocholt

De firma Quiko stelt voor deze beurs haar verkoophal ter beschikking.

Tafelreserveringen via tel. +49 287 2487-0 fax +49 287 2487-66 e-mail nl@quiko.de www.quiko.de

Speciaalclub van Insecten- en Vruchtenetende Vogels organiseert haar jaarlijkse

BIRD EXPERIENCE OIRSCHOT

Entree* €3,50,-

27 & 28 OKTOBER

ZATERDAG VAN 10.00-18.00UUR & ZONDAG VAN 10.00-16.30UUR

IN CAFÉ-ZAAL 'T VRIJTHOF
MOLENSTRAAT 6, 5688 AD OIRSCHOT (NADIJ EINDHOVEN) TEL. +31(0)499571442

MOOI INGERICHTE VITRINES & VOLIÈRES
Met stands voor verkoop van vogels, voeders, vitamines en meer

WWW.VOGELSPECIAALCLUB.NL
* Kinderen t/m 15 jaar gratis. Catalogus €1,00

BELANGENBEHARTIGING EUROPESE CULTUURVOGEL
B.E.C. organiseert onder auspiciën van C.O.M.
het 20^e Europees Kampioenschap voor Europese vogels, aanverwante soorten en hybriden

23-24-25 Nov. 2018

Zalen: Streekpark Klein Oisterwijk
Oirschotsebaan 8A, 5062TE, Oisterwijk, tel: +31(0)13-5282059 www.kleinoisterwijk.nl

B.E.C.

Inschrijfgeld: gratis.
Catalogus: € 3,00

Naast de wedstrijdklasse is er ook een grote show.
In deze show worden de vogels gepresenteerd in grote vitrines.
De vitrines kunt u zelf inrichten of worden ingericht door een speciaal team van BEC
Voor informatie hierover kunt u contact opnemen met de tt secretaris.

Er is een groot prijzenpakket beschikbaar zoals: eremetaal, contanten en prijzen in natura.
Kijk voor het volledige prijzenpakket : www.bec-info.com onder de knop tentoonstelling.

Open: Vrijdag 23 november van 11.00 uur tot 18.00 uur
Verkoopklasse vanaf 12.00 uur
Zaterdag 24 november van 10.00 uur tot 18.00 uur
Zondag 25 november van 10.00 uur tot 16.00 uur

Informatie: Tel. 06-30429988 of www.bec-info.com

© L.J. Scheffkens

assel

De

Papegaaien

EN TEMPERATUUR

Afhankelijk van de ecologische leefomstandigheden van een papegaaiensoort, laten de kuikens duidelijk zien waar zij behoefte aan hebben.

Tekst: RAFAEL ZAMORA PADRÓN, WETENSCHAPPELIJK DIRECTEUR VAN DE LORO PARQUE FUNDACIÓN

De kuikens van veel soorten zijn de eerste dagen overdekt met een dikke laag dons. Dit is het geval bijvoorbeeld bij papegaaien die leven in ecosystemen op grote hoogte of in een omgeving waar de weersomstandigheden koud zijn op enig moment van de dag. Soorten die woonachtig zijn in de hoger gelegen beboste valleien in Bolivia en Peru, zoals de Andesparkiet (*Bolborhynchus orbynesius*), hebben kuikens met een overvloedig dikke laag beschermend dons die hun in staat stelt temperaturen beneden 10 graden Celsius te kunnen weerstaan.

Er zijn ook andere soorten die een dikkere laag dons nodig hebben om lage temperaturen af te kunnen. Wanneer noodzakelijk worden bij het LPF babyvogels met de hand groot gebracht. Wanneer dit gebeurt dient ook aandacht besteed te worden aan de omgevingstemperatuur waarin de vogel verblijft. Wanneer een jonge vogel blootgesteld wordt aan zon of hete omstandigheden, ondervinden de vogels hittestress hetgeen onder andere kan leiden tot ademhalingsproblemen.

Het best bekende voorbeeld is dat van de Kea, *Nestor notabilis*, die in Nieuw Zeeland leeft. Hun voortplanting hangt sterk af van de inwendige temperatuur in het nest dat zich in de grond bevindt en luchtverversing behoeft om onverwachte stijging van de temperatuur in het nest te voorkómen omdat anders de levensvatbaarheid van de kuikens in gevaar zou komen.

Kuiken van de witkapparkiet, *Pionus seniloides*, foto Rafael Zamora/ LPF

Bij de Loro Parque Fundación speelt observatie een belangrijke rol om een succesvol broedprogramma van een soort te kunnen realiseren. Goede monitoringprogramma's in de natuur voorzien de Fundación van de juiste informatie om toekomstige strategieën uit te stipelen voor toekomstig behoud van een vogelsoort. Aanvullend veldonderzoek onder gecontroleerde omstandigheden en vice versa stelt de Fundación in staat om unieke resultaten te behalen ten voordele van een vogelsoort. Om die reden nodigt de Fundación de lezer uit om een actie LPF lid te worden en op die manier betrokken te worden bij de natuur. <

Kuiken van de Andesparkiet, *Bolborhynchus orbynesius*, geboren in de LPF Photo: LPF

Kea kuiken, *Nestor notabilis*. LPF

sel

De

Wildkleur man

De Groenling

De groenling (*Carduelis chloris chloris*), de eerste gedomesticeerde Europese cultuurvogel

Onder 'gedomesticeerd' wordt verstaan dat de natuurlijke schuwheid afgelegd is, dat er veelvuldig mee gekweekt wordt en dat de ontstane mutaties ook erfelijk zijn vastgelegd. De groenling is dus wel écht gedomesticeerd, is het niet? Het is zelfs zo dat de geëxposeerde wildkleur groenlingen er totaal anders uitzien dan zijn soortgenoten die we nog in zijn natuurlijke biotoop aantreffen! De domesticatieverklaring gebeurde in 1972 te Bokrijk (Limburg, België). Louis Gonnissen, waar we het verder nog gaan over hebben, was er bijzonder trots op.

Tekst en foto's: ALOIS VAN MINGEROET

Natuur versus avicultuur

In de natuur is de wildkleurige man, en dan vooral tijdens de zomermaanden, mooi olijfgroen met diepe vleugel- en staartspiegels. Door invloed van de zon is de phaeomelanine nu helemaal verdwenen. De groenlingen die we op tentoonstellingen zien, en dit geldt zeker voor de Schotse en de Maltese, zijn selectievormen gekweekt naar een extreme vorm en grootte. Maar daar zit wel een schaduwzijde aan vast. Door steeds maar te kweken met zware schimmelvogels wordt de bevedering extreem lang en dat gaat ten koste van de diepgroene kleur en de diepe vleu-

gel- en staartspiegels bij de mannen. De mannen die we op de shows zien krijgen bijna allemaal de opmerkingen dat vleugel- en staartspiegels dieper geel moeten en dat de grondkleur te bruin is. Hierin ligt ook de reden waarom we nu veel meer poppen dan mannen te keuren krijgen. Maar ..., let wel, ook bij de poppen zijn vleugel- en staartspiegels vaak te licht van kleur! Met andere woorden: wat de Maltese en de Schotse groenling hebben bijgebracht aan formaat hebben we aan kleur verloren'. Op C.O.M.-vlak heeft men ervoor gekozen om beide vormen te vragen. De groenling zoals die bij ons in de natuur voor-

komt met zijn mooie groene olijfkleur, voor wat de man betreft, en diepe vleugel- en staartspiegels voor beide.

Makkelijk

Dat de groenling de eerst gedomesticeerde Europese cultuurvogel zou worden lag voor de hand. Hij is gewoon het meest makkelijk te kweken. Gewoon een aanrader voor hij/zij die wil beginnen met het houden en kweken van Europese cultuurvogels.

Voordelen:

- Niet duur bij aanschaf,
- Niet veeleisend qua voeding,
- Goede tentoonstellingsvogel,
- Pleegouders zijn niet nodig, de groenling is een zeer betrouwbare kweekvogel.

Aandachtspunten:

- Absolute noodzaak: een kooi of volière met een droge en zuivere bodem,
- Gekoppeld aan een prima hygiëne,
- Zuivere eetbakjes en zuiver drinkwater,
- Zuivere zitstokken.
- Vrij sterke vogel, maar in overbevolkte kooien wordt hij toch ziek. Deels te wijten aan infectiedruk, deels door stress. Wie dit in acht neemt zal zijn groenlingen medicatievrij kunnen houden.

Verder:

We voeden de groenling met een speciale zadenmengeling, voor hem samengesteld, aangevuld met een goed eivoer dat hij ruim voor de kweek leren eten heeft. Als we dan ook nog de moeite nemen om voor zaden van wilde planten te zorgen kunnen we ons écht vogelliefhebber voelen.

Mutaties

Bruin, agaat en satinet. Dit waren de eerste mutaties bij de groenling die op het vasteland werden gekweekt. Dit gebeurde in 1960 door wijlen Louis Gonnissen. De satinet werd toen nog lutino genoemd. Louis had die vogels gekocht in Engeland bij A.H. Scott een diplomaat die reeds in 1913 als eerste mutaties bij de groenling kweekte. De heer Scott schreef hierover Engelstalige artikels. Maar hij werd niet begrepen ook al omdat er, in die tijd in Engeland, geen interesse voor mutaties van Europese vogels bestond. Ongelooflijk maar waar, de heer Scott kreeg er geen vogel van verkocht! Zijn ontgoocheling was te begrijpen maar gelukkig voor hem was er wel interesse uit België. 'De Vogelwereld' het tijdschrift van de A.O.B., vertaalde de teksten naar het Nederlands en het Frans. Vlamingen en Walen droegen de heer Scott op handen. Geven we nog mee dat vermelde mutaties (bruin, agaat en satinet) een recessief geslachtsgebonden vererving hebben. Agaat en satinet zijn zelfs allelen van elkaar, ze worden ook wel vogels uit de mm-reeks genoemd.

Pastel. De volgende mutatie die haar licht opstak was de pastel. Ook die vererft recessief geslachtsgebonden. Het was keurmeester Jan De Nijs (Nederland) die de pastel opmerkte tijdens een keuring in Zierikzee (Nederland). Jan verwittigde Frans Pijnen, de toenmalige voorzitter van S.E.C (Speciaalclub Europese cultuurvogels). Frans kon de vogel kopen. De mutant was opgedoken in een stam agaat groenlingen en door de lichtgrijze kleur van staart- en slagpennen was het al meteen duidelijk dat het een pastelagaat moest zijn. Wat later juist bleek te zijn want door bewuste vogel terug te koppelen aan een wildkleurige vogel kwam Frans ook pastel groenvinken in de wildkleur. In de beginperiode van pastel heeft Frans hulp gekregen van de Belgische kweker Rudy Driesmans, alias de goeroe, omdat die werkelijk alles kon kweken! Maar toch mag Frans Pijnen

gerust bestempeld worden als de vader van de pastel groenling. Terloops, anno 2018 kweekt Frans nog steeds uitsluitend pastel groenlingen.

Andere

Geel plus. Benny Rodiers (België) legde de 'geel plus' mutant vast bij de groenling.

Grijsvleugel. De Franse kweker Jean Marie Eytorff, de Belg Luc Vergauwen en onze eigen autoriteit op gebied van Europese cultuurvogels Piet de Dreu (Nederland) maakten zich heel verdienstelijk bij de kweek van de grijsvleugel. Bont. De bonte groenling zag het levenslicht in Schotland, Rien Pieters haalde ze naar Nederland. Er wordt goed mee gekweekt, maar we zien ze niet veel op tentoonstellingen. De standaard vraagt 50% bont, en symmetrisch bovendien. Geen sinecure als we weten dat het bontpatroon niet erfelijk vastligt. Mooi van de N.B.v.V. dat er überhaupt een standaard is voor bonte Europese cultuurvogels. Het zijn volwaardige tentoonstellingsvogels. Een geruststelling voor de liefhebbers van bonte vogels is dat die vogels door de keurmeesters soepel gekeurd worden.

Geel zwartoog. Jan Kuiper schreef het zo mooi in zijn boek 'Pietpraat over kleurkanaries': 'Hoe meer geel je erin stopt hoe meer geel eruit komt'. En zo dachten de Nederlanders Jan Stout en Gerard van den Akker ook. Door selectie bekwamen beiden, onafhankelijk van elkaar, reeds zuivere gele groenlingen met zwarte oogjes.

Witbont. Toon Dekkers (Nederland) kweekte een witbonte groenling; jammer genoeg was deze vogel geen lang leven beschoren.]

Wit zwartoog. De Belg Luc Vergauwen kweekte zelfs een volledig witte groenling met zwarte oogjes. Hopelijk kan Luc de mutant vasthouden. Phaeo. In Engeland is een kweker bezig met de opbouw van een stam phaeo groenlingen.

Mutatiecombinaties

Dat veel van die mutaties zouden leiden naar mutatiecombinaties lag voor de hand. De ene beter herkenbaar dan de andere, dat is waar, wat niet wegneemt dat er ook bij de groenling prachtige mutatiecombinaties bestaan, zoveel is zeker. Denken we maar aan bruin-agaat, maar ook pastel-agaat hoort bij de mooiste mutatiecombinaties. Voor C.O.M.-shows telt de regel dat er niet meer dan twee mutaties in één dezelfde vogel kunnen.

Overdenkingen

Wellicht kweekten we zelf de eerste pastel-bruin-agaat groenlingen. En hoewel we én de mannen én de poppen zelf beauty's vonden leken ze sterk op een tussenvorm van satinet en bruin-agaat. We hebben daarom de kweek ervan stopgezet. Op die manier blijft het voor iedereen leuk, ook voor de keurmeesters. De raad die we aan iedereen meegeven is om:

- Alleen goede, herkenbare en erkende mutaties te kweken,
- Alleen te kweken met kwaliteitsvogels,
- Er ook niet te veel te kweken, de markt raakt verzadigd,
- Weet dat er alleen vraag is naar goede groenlingen,
- Bedenk dat we vogels die niet aan de standaard voldoen, zelfs niet aan de straatstenen kwijtraken.
- En al zijn al die mutaties en/of mutatiecombinaties nog zo mooi, de allermooiste groenling is en blijft de wildkleur! Succes met de groenling!

Groenling man in zomerkleed

soepel

De

Wildkleur pop

Pastel-bruin-agaat

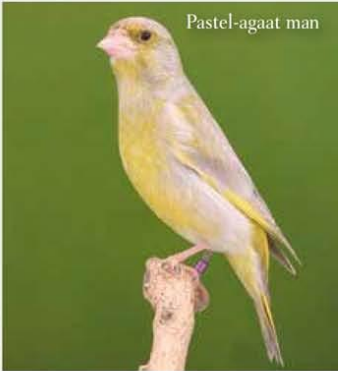
Wildkleur man,
Schots type

Bruine pop

Pastel-agaat man

Agaat man

Satinet man

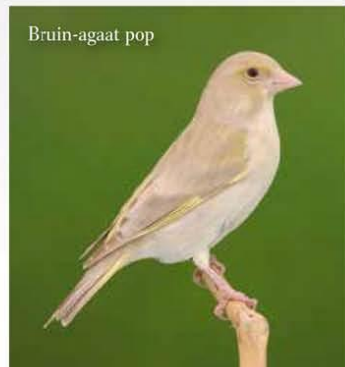
Grijsvleugel

Bont

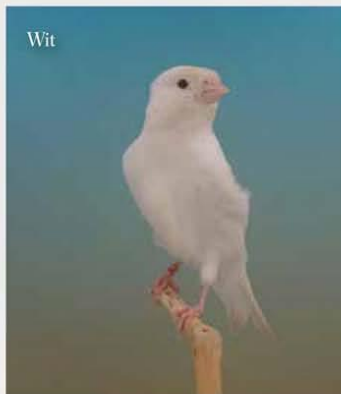

Bruin-agaat pop

De Vogel

De /

ysel

De

Vuurstaartamadine, foto Stuart Harris

Australische Prachtvinken

Roodoramadine en Vuurstaartamadine

Voor deze soorten heb ik wat meer 'graafwerk' moeten doen aangezien ze voor zover bekend op dit moment niet in Europa gehouden worden. Ondanks dat mogen deze bijzondere en ook fraaie soorten in deze reeks niet ontbreken!

Tekst: MIKE VAN KOLLENBURG

Beschrijving

Zowel de roodooramadine (*Emblema oculata*) als de vuurstaartamadine (*Emblema bella*) hebben een olijfgroen rugdek en vleugels, waarin een hele fijne zwarte strepentekening is te herkennen. Het model van beide soorten doet aan de diamantvink denken, namelijk wat forser, breder maar wel wat gedrongen. Een andere overeenkomst van beide soorten met de diamantvink is de rode stuit. In het Australisch zien we dit ook terug in de benaming: de vuurstaartamadine en de roodooramadine

zijn respectievelijk de Beautiful Firetail en de Red-eared Firetail en de diamantvink is dan de Diamond Firetail. Verder hebben alle drie de soorten ook een geheel rode snavel en zien we de zwarte teugel terug. Een opvallend kenmerk waarmee zowel de roodooramadine als de vuurstaartamadine zich van de andere Australische prachtvinken onderscheiden is de blauwachtige ring van washuid rondom de ogen. Deze is bij de roodooramadine nog wat duidelijker aanwezig dan bij de vuurstaart. Bij de vuurstaartamadine loopt de fijne

strepentekening ook over de borst en buik. Echter is de tekening aan de voorzijde meer zwart-wit dan zwart-olijf zoals op de rugzijde. De man van de vuurstaartamadine heeft een zwarte onderbuik. De pop van de heeft daarentegen geen tot weinig zwart op de buik, bij haar loopt de strepentekening dus verder door tot aan de onderstaart.

Bij de roodooramadine zien we de witte 'diamanten', die we kennen van de diamantvink, terug op de hele buik en flanken. En zoals de naam al zegt, heeft deze soort een rode 'oorvlek' achter het oog, direct aansluitend op de zwarte teugel. Man en pop van deze soort zijn niet aan het verenkleed van elkaar te onderscheiden. Wel wordt de oogring van het mannetje in het broedseizoen feller blauw van kleur, terwijl deze bij het vrouwtje juist meer naar bleek oranjeachtig gaat neigen.

Verspreiding en leefwijze

Beide amadines leven in het zuiden van Australië. De vuurstaartamadine heeft een relatief groot verspreidingsgebied in het zuidoosten van Australië en op Tasmanië. Hier bewonen ze met name de groene stroken direct naast rivieren en beekjes en de heide en het struikgewas wat daar direct aan grenst. Er wordt onderscheid gemaakt in een drietal ondersoorten: de nominaatvorm (*S. bella bella*) leeft het meest oostelijk. Daarnaast zijn er de samueli en de interposita. De laatste ondersoort wordt soms omschreven als wat lichter van kleur en met minder zwart op de onderbuik. Andere bronnen vermelden dat deze verschillen niet noemenswaardig, noch constant zijn.

De roodooramadine leeft in de zuidwestelijke 'hoek' van Australië, met de stad Perth ongeveer als noordgrens van het verspreidingsgebied. Ze leven in vochtige, wat dicht begroeide gebieden in de kuststreken, bij moerassen en bij riviertjes. Er wordt geen onderscheid gemaakt in ondersoorten. Zowel de roodoor- als vuurstaartamadines leven met name van de zaden van grassen en onkruiden. Ook kleine insecten worden gegeten. Roodoramadines foerageren vaak alleen of in paren. Daarbij zitten ze meestal op lage, of afgebroken takjes. Vuurstaartamadines worden bij het foerageren juist vaak in kleine groepjes waargenomen en zitten daarbij wat vaker op de grond tussen het gras en struikgewas.

Broedgedrag

Beide amadines kennen een balts vergelijkbaar met die van de diamantvink, waarbij de man een lange stengel gras of ander lang plantaardig materiaal in de snavel houdt en er mee op en neer danst.

Het broedseizoen van de vuurstaartamadine loopt van oktober tot januari. De vogels maken van grassen en twijgjes een 'flesvormig' nest, meestal dicht bij de grond in het struikgewas of in hoog gras. De binnenkant van de nestkoepel wordt bekleed met fijner materiaal zoals veertjes. Er worden vijf tot acht eitjes gelegd die door beide ouders gedurende veertien tot zestien dagen worden bebroed. De jongen blijven zo'n drie-en-een-halve week in het nest waarna ze uitvliegen. Ze worden dan nog ruim een week door de ouders bijgevoerd.

Vuurstaartamadine, foto G.Hoffmann

Vuurstaartamadine, foto G.Hoffmann

Vuurstaartamadine, foto G.Hoffmann

Roodoramadine, foto Jos Hubers

Roodoramadine, foto Kramer

Roodoramadine, foto Will Bart

Net als de vuurstaartamadine maakt de roodooramadine een koepelvormig nest met een toegangstunnel waardoor een flesvormig uiterlijk ontstaat. Buiten het broedseizoen wordt het nest ook wel gebruikt als schuil- en slaapplek. In het broedseizoen wordt de binnenkant bekleed met veertjes en fijner plantmateriaal, waarna een legsel volgt. Zowel de man als de pop bebroeden de eieren en voeren de jongen. De nestgrootte is gemiddeld wat kleiner dan bij de vuurstaartamadine, namelijk drie tot zes eitjes. Het broedseizoen loopt van augustus tot november, en als de omstandigheden goed zijn wordt er ook van maart tot mei wel een ronde gedaan. De broedtijd (veertien dagen) en de tijd van uitkomen tot uitvliegen (21 dagen) is net wat korter dan bij de

vuurstaartamadine. Roodoramadines staan bekend als zeer territoriaal: er worden in de broedperiode geen soortgenoten geduld binnen een straal van zo'n 100 meter van het nest.

In avicultuur

Er is weinig bekend over het houden en kweken in gevangenschap. Beide soorten zijn vroeger weinig ingevoerd in Europa en schijnen bovendien zeer lastig te zijn om te houden, laat staan om te kweken. In Australië worden beide soorten wel sporadisch gekweekt, maar ook daar zijn de vogels een zeldzaamheid in avicultuur. <

Vuurstaartamadine, foto G.Hoffmann

De timbrado

Naast de klassieke timbrado is er tegenwoordig ook een tweede timbrado soort ontwikkeld, de Timbrado floreado

Tekst: E.BUIZIER

Naast de Harzer en de Waterslager worden er in Nederland ook Timbrado's gehouden en gekweekt. Deze zangkanarie kan zich verheugen in een toenemende populariteit. De oorsprong van deze zangkanarie moet gezocht worden in Spanje. In de loop der jaren is er in Spanje veel mee gekweekt en hebben kwekers daar gezocht naar een vogeltje met een meer gevarieerde melodielijn naast de reeds bestaande Klassieke Timbrado. Na veel experimenteren is het gelukt en groeide het aantal liefhebbers met deze Timbrado Floreado.

Binnen de Nederlandse Timbrado Society waren er veel contacten met Spaanse collega's. Het was dan ook een kwestie van tijd dat deze Timbrado Floreado zijn intrede in Nederland zou gaan doen. Momenteel groeit het aantal liefhebbers van deze Timbrado Floreado gestaag en kwam er de vraag om deze te kunnen toevoegen aan het bestaande vraagprogramma van de NBVV. Het grootste probleem dat toen opdaagde was dat de standaardisen van de Floreado alleen via de COM in het Spaans en het Frans voorhanden waren. De Timbrado Classico was jaren geleden al eens vertaald uit het Spaans. Een zoektocht naar een persoon die voldoende verstand van timbrado's heeft of had en in staat kon zijn om een gedegen vertaling uit het Frans of Spaans in woord te maken werd gestart. Na lang zoeken is er een voormalige keurmeester timbrado's

bereid gevonden om dit op zich te nemen. Daar deze nog steeds veel connecties met Spaanse keurmeesters heeft is er een mooie en goed bruikbare vertaling gekomen en geplaatst op de site van de NBVV bij de downloads van de standaardisen. Ook is er een aangepaste keurlijst waarmee zowel de T.Classico als de T.Floreado kunnen worden gekeurd.

Op de komende COM tentoonstelling in Zwolle zullen de Timbrado Classico's apart van de Timbrado Floreado's gehuisvest worden. Met ingang van het nieuwe vraagprogramma in 2020 zullen beide Timbrado soorten bij de bondsshow apart gevraagd gaan worden.

Momenteel gaan de ontwikkelingen in het land van herkomst zo snel dat er al een derde zangvariant is ontstaan. We mogen ons gelukkig prijzen dat er in ons land komend keur seizoen een drietal aspiranten hun afsluitend praktijkexamen gaan doen zodat het keurkorps voor de Timbrado's weer op peil komt. Zij worden sedert 2017 opgeleid door de enige nog in functie zijnde Timbradokeurmeester met ondersteuning van een oud keurmeester. Voor hun inzet en idealisme kan men bij de Timbradoliefhebbers alleen maar respect hebben.

Na vele jaren lobbyen is de Nederlandse Timbrado Society toegetreten tot de Speciaalclubs en mag zich verheugen in een gestage groei. Hoogtepunt is ieder

Foto P.Pütz

Foto P.Pütz

jaar weer de BeNeDu-wedstrijd met buitenlandse inzendingen en Spaanse keurmeesters.

In een tijd waarin het aantal geregistreerde leden bij de NBVV terugloopt en het aantal zangkanariekeukers dat op gevorderde leeftijd is toeneemt, is het verheugend dat de Timbrado populair is bij jongere kwekers. Zou dit komen door de welluidendheid van het lied? <

usel

De

Kanariepootje met vijf teentjes, foto A.H. Schäperclaus

Vogelflitsen

sel

OORWURM ALS LUIZENBESTRIJDER

De heer Otto Lutz schreef een kort artikeltje over oorwormen in de vogelhouderij. Iedereen kent wel de oorworm (*Forficula auricularia*) die overigens geen worm is, maar een kever! Het beestje heeft z'n naam echt niet mee en wordt door menigeen eerder zelf gezien als ongedierte dan als hulpje bij de bestrijding van ongedierte... Hobbytuinieren hebben al sinds jaar en dag waardering voor de één centimeter grote oorwurmen. Ze verschaffen de diertjes zelfs schuilmogelijkheden in de vorm van een met stro gevulde bloempot die men in een boom ophangt zodat de diertjes zich hier kunnen terugtrekken. Vanuit hier vertrekken de beestjes 's nachts op rooftocht op zoek naar onder andere ..... allerlei soorten luis! De oorworm is een alleseter die leeft van zachte plantendelen als fruit, jonge blaadjes en plantenwortels maar ook de eieren en larven van insecten worden gegeten. Vooral bladluizen lijken hun voorkeur te hebben. De jonge nimfen leven deels van insecteneieren. Sinds de heer Lutz in z'n grote buitenvolières behalve vogels ook oorwurmen 'huisvest' heeft hij er geen problemen meer ondervonden met bloedluis. Mogelijk dat ook lezers van 'onze vogels' dezelfde ervaringen hebben?

SPELING DER NATUUR

Henk Maatman heeft dit jaar een kleurkanarie rood ivoor gekweekt met een afwijkende achterteen. Deze splitst zich en heeft ook twee nagels. De ouders zijn onverwant, dus geen inteelt.

HET IS NU NOTENTIJD

Piet Rozendaal

De meeste papegaaien genieten echt van het geklooi om een noot open te werken en het vruchtvlies er uit te peuteren. Het lijkt een beetje op hun natuurlijke foeragegedrag. Noten zoals walnoten, kastanjes, amandelen, macadamia's en paranoten zijn rijk aan eiwitten en gezonde vetten en bieden naast een smakelijke traktatie daarom ook een gezonde afleiding voor uw vogels

Noten zijn over het algemeen vrij prijzig en verse noten in de dop zijn tijdens de herfst- en wintermaanden (meestal vanaf omstreeks oktober) en met name tijdens de kerstperiode vaak volop te koop. Maar wanneer je dan verse noten koopt, hoe hou je deze dan voor langere tijd vers en smakelijk? Want met een beetje voorraad wil je natuurlijk gedurende het gehele jaar verse noten geven. De donkere schalen beschermen de noten tegen de vitamines vernietigende lichtinwerking. Maar bij onzorgvuldige bewaaromstandigheden kunnen noten uitdrogen of muf en ranzig worden, ook zelfs beschimmelen of wormstekig worden. Deze laatste twee dingen

komen vooral voor bij noten die je zelf hebt verzameld en van de grond geraapt en vervolgens niet goed schoongemaakt hebt voor de opslag.

Het antwoord is: invriezen

Hele noten in hun dop nemen wel wat ruimte in je vriezer in, maar je houdt ze zo wel veilig en gezond voor maximaal 'n jaar.

Bij het volgende haal je wel de bezigheid voor de vogel weg, maar om ruimte in je vriezer te sparen kun je de noten ook van te voren ontdoppen, in kleine porties verdelen in diepvrieszakjes en dan invriezen. Gehakte noten en nootstukjes kun je meestal ongeveer zes maanden in de vriezer bewaren; bij langer bewaren kunnen ze ook in de vriezer uitdrogen.

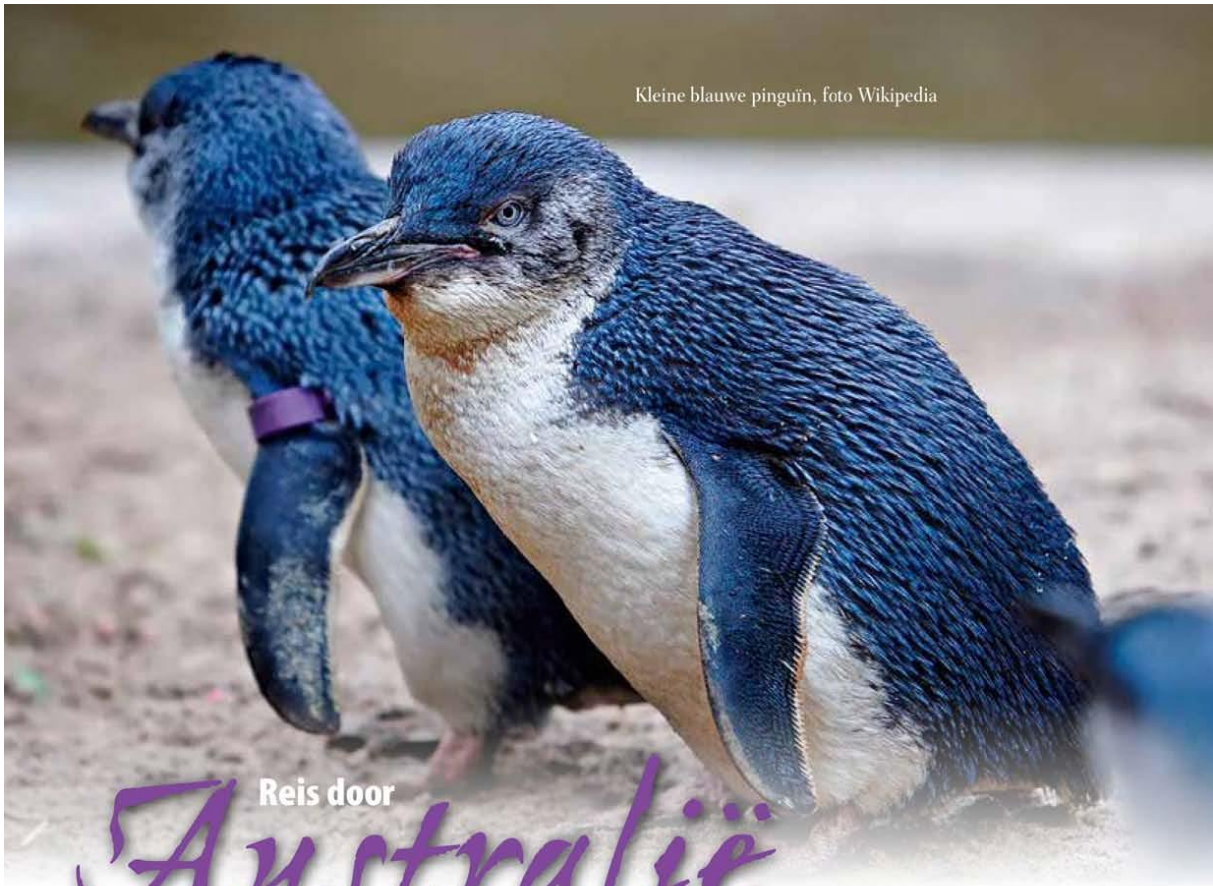
Wanneer je geen ruimte in je vriezer hebt en je wilt ze toch langer bewaren, dan is in de dop de beste manier. Reinig de dopnoten dan en zorg ervoor dat ze schoon en droog zijn voordat je ze in luchtdichte plastic dozen verpakt. Bewaar ze daarna niet langer dan ongeveer zes maanden op een koele donkere plaats.

oorworm

De /

Kleine blauwe pinguïn, foto Wikipedia

Reis door Australië

We verblijven nog in de Grampians. Rond 5 uur in de schemer heb ik een onopvallende plek gevonden. Zo word ik door een groepje fluitvogels toegezongen. Langzaam komt de zon op in de vallei en ik zit zodanig opgesteld dat ik een paar nestholtes in de gaten kan houden.

Tekst en foto's: JAN CHRIS VAN DAM

Grampians

De steeds sterker wordende zonnestralen schijnen op de nestholtes die op zo'n 10 meter boven de grond in de bomen zitten. Na enige tijd beweegt er iets schimmigs in een van de nestholten en komt de pop van de Helmketoe naar buiten en roept naar haar man. Hij zit vlak achter mijn rug in een boom. Over en weer worden geluiden uitgewisseld waar ik getuige van mag zijn. Wanneer het stopt komt er een rood kuifje tevoorschijn in het invleggat naast de pop. Verbaasd moet ik vaststellen dat er meerdere mannen in het spel zijn. Het spel komt volledig op gang

wanneer er geluiden uit verschillende nesten komen. Ik heb het gevoel dat er een fascinerend gesprek gaande is. De derde vogel stopt met zijn gesprek en gaat tussen de takken naar zaden zoeken. De man verdwijnt weer in het nest, roept wat en gaat in de nestopening zitten met een rood hoog opgezette kuif. Dit moet wel een heel bijzonder stel Helmketoes zijn.

Rond mij zitten een tiental Wallaby kangoeroes. Zij grazen in het korte gras dat onder en rond de bomen groeit. Ze zijn niet mensenschuw en, zoals ik al had ervaren, komen uit de hand

Helmketoe op uitkijk

eten. Wanneer de groep een tiental meters is verplaatst komt er, met een noodgang, een Wallaby achteraan galopperen. Hij maakt grote slalommen tussen de boomstammen door. Wanneer het galopperende geluid verstomt, kom ik tot de conclusie dat ik op een gevaarlijke plek zit. Nog voor ik mij kan verplaatsen komt hij terug en met geweldige vaart slalomt hij tussen de boomstammen door en ziet hij ineens mij zitten. Hij schrikt hevig, raakt uit balans, maakt een kopstoot en in volle vaart knalt hij tegen een dikke stam aan. Hij blijft versuft liggen. Langzaam tilt hij zijn kop omhoog en kruipt overeind en hipt voorzichtig eerst een paar pasjes bij mij vandaan om vervolgens tussen de boomstammen te verdwijnen. Dit tafereel heeft zo'n indruk op mij gemaakt dat ik het geheel vergeet te filmen en het alleen kan navertellen.

De

osel

Blauwelfje in het gras

Hagedis

Klauteren in de Grampians

Fikse wandeling

Na het ontbijt trekken we de bergen in. We kiezen een pittige wandeling uit. Hoog in de bergen lopen we over gladde leistenen hellingen, kruisen door kabbelende waterstromen en lopen langs verschillende reptielen. De geluiden van cicaden (insecten) worden steeds luider naarmate de temperatuur stijgt. Op een hellend vlak vliegt een paartje Helmkaketoes voor ons uit hoger langs de bergen. Op het derde gedeelte van de klim stoppen wij. Het wordt te stijl voor ons. Mirjam en Arlo klauteren verder naar de top en genieten van het prachtige uitzicht. Er komen jongelui aanlopen op gypsen, zij zien de steile klim ook niet zitten en maken rechtsomkeer. Wanneer Mirjam en Arlo terug zijn eten wij onze boterhammen op naast een beeldschone waterval. We vervolgen de variabele route langs smalle paden met diepe afgronden. In de namiddag zijn we in Hals Cap ons tijdelijke huis. Nagenietend van de wandeling worden we omgeven door Elfjes, deze blauwe kleine vogeltjes met hun rechtopstaande staartjes spiegelen zich graag in alles wat glimt en zij zichzelf kunnen zien. Het was een dag met een gouden randje.

We vertrekken uit De Grampians. Een grote groep Geelstaart Raafkaketoes vliegt ons voorbij. Al foeragerend in de ruige graslanden zien we net de kopjes boven het gras uit steken. Vervolgens vliegt een groep van zo'n vijftig vogels boven ons.

We rijden de stad Ballarat binnen. De camping Gold Fields Holiday park is vannacht onze plek. Om vijf uur loop ik een rondje camping, gadegeslagen door de Geelkruiven en Lories. Ik tref een waterstroompje, dat op een Hollands boerenslootje lijkt. Op het water een wenkbrauwstreep-eend met haar pullen, zwemmend tussen het rijk bloeiende speenkruid. Vervolgens brengen we een bezoek aan de dierentuin Wildlife Park. Dieren en reptielen genoeg, maar vogels? Een kooi met

Kleine blauwe pinguïns, komend uit zee

Pennantrosella's op zoek naar voedsel

Roodstuitparkieten, Valkparkieten en een Rosé Kaketoë. We rijden door naar Melbourne. Door de autoruit zien we dat een Zwarte Roodstaartkaketoe aangevallen wordt door een Rosé kaketoë; je ziet dat de Rosé pikt in de schouder, luid krijsend verder. Een Maina, een spreuwensoort, loopt rustig het gras in. In Dandenong is ons tijdelijke huisje. We volgen een broedende spreuw in de dakgoot tegenover ons verblijf.

Kleine blauwe pinguïns

In de namiddag gaan we op weg naar Phillip Island om de kleine blauw pinguïns (*Eudyptula minor novaehollandiae*), te zien. Onderweg zien we twee witte Ibissen overvliegen. 140 kilometer verder komen we aan. In het hoofdgebouw kijken we door kijkgaten hoe de kleinste soort Pinguïn op eieren broedt en met kuikens zit. Al filmend, in de filmzaal, bekijken we het spektakel van begin tot eind. Vervolgens lopen we over houten steigers langs de broedgebieden. De jongen zitten verscholen in de hopen. We wachten op de tribunes tot het schemerdonker wordt. Er mag 's avonds niet gefilmd worden. De Pinguïns raken gedesorienteerd wanneer er geflits wordt. Het uitzicht in de baai is op de rotsen The Nobbies. Een dame voor de tribunes geeft uitleg. Dwergpinguïns worden tussen de 30 en 40 cm. groot en wegen gemiddeld ongeveer 1 á 1,2 kilo. Ze eten kleine visjes, sardines en ansjovis. Broeden doen ze in een hol in de grond, in grotten of rotsspleten. Ze leggen twee eieren welke door beide ouders worden uitgebroed. Deze, beschermde, kolo-

Wenkbrauweend (*Anas superciliosa*)

nie telt ongeveer 3200 vogels. In alle vroegte gaan de pinguïns de zee in en na zonsondergang komen ze weer aan land. Grote lampen gaan aan. Twee zwarte scholeksters worden gefilmd. Als het donker komen de eerste pinguïns aan met kroppen vol vis. Ze lopen langs de tribunes. Midden in de branding staan enkele storm- en kokmeeuwen op wacht, net als wij, maar zij hebben andere bedoelingen. Dan begint het spektakel. Grote groepen pinguïns wachten op elkaar in de branding, om gezamenlijk over te steken onder en langs de tribunes. Sommige zie je terugwijken voor de meeuwen; ze verzamelen zich over de hele breedte van de baai. "Wauw, kippenvol!" We lopen terug over de vlonder. Links en rechts beneden ons zien we de jongen voor hun hopen; ze staan hun ouders op te wachten en worden gevoerd. Terug lopend naar de parkeerplaats, zien we ouders rondom auto's lopen, paniekerig roepend naar hun jongen. Ze storen zich nergens aan, zoekend naar één doel. Wanneer het jong hen tegemoet rent, hevelen ze meteen de vispasp in het keelgat. Al nagenietend dromen we in ons bed over de pinguïns, helmkaketoes, wallaby's en de stijlvolle wandeling. ☺

Kastanje ruglijster

Kweek met de

(Zosterops lateralis)

De kastanje ruglijster is oorspronkelijk afkomstig van de kleine Soenda eilanden die deel uitmaken van de Indonesische Archipel. Van een van deze eilanden, Soembawa, is de andere naam voor deze lijster afkomstig, Soembawa lijster.

Tekst en foto's: JEU GIELEN, VOGELTUIN@HOME.NL

De eerste kennismaking met deze soort was via een bezoekende Engelsman. Hij vertelde later op de dag elders een "chestnutbacked thrush" op te halen. Nooit van gehoord maar de opgezochte afbeelding liet letterlijk een plaatje van een vogel zien. Bij een liefhebber kwam ik de vogel weer tegen en vroeg hem mij te laten weten als nafok beschikbaar zou zijn. In de zomer kocht ik een jonge man, voorzien van een DNA certificaat, afkomstig uit Frankrijk. Ik kocht later een pop erbij, beide zagen er prachtig uit. Ze krijgen een mengeling van Orlux unipaté premium, Remiline korrels en F16 vruch-

tenkorrel. Dagelijks een paar meelwormen afgewisseld met een enkele wasmotlarve, wat pinkies en veel van de pieren die ik in de tuin tegenkom. Men zegt dat ze ongevoelig zijn voor koude maar als het kouder is dan een graad of 10 houd ik alles binnen omdat dat in mijn situatie de beste oplossing is. In de broedtijd kunnen ze niet samen gehouden worden met soortgenoten of verwante soorten.

Eerste jaar

Beide vogels kwamen goed de winter door en het wachten was op enige activiteit richting kweek. Eind april zag ik

een van de vogels met cocosvezel in de snavel. Ik gebruik bij dit soort vogels de al oude truc met het merelnest. Voor veel vogels is zo'n oud merelnest werkelijk onweerstaanbaar. Keurig werd door beide vogels een kommetje gemaakt van vooral cocosvezel. Hier en daar was een ander sprietje en een veertje te zien.

Twee keer twee eieren

De

osel

Teleurstellend was het gezang, buiten wat zacht piepen heb ik van mijn lijsters niets gehoord. In de eerste week van mei werd het eerste van in totaal vier eieren gelegd. Terwijl de pop vast zat te broeden miste ik op een gegeven moment de man. Ik heb alles afgezocht en wat bleek, geloof het of niet er zaten twee vogels boven op elkaar op het nest. Wat nu, toen ik de eieren nader bekeek leek het erop dat ik twee x twee eieren had, gezien de tekening. Twee eieren met een fijne en de beide andere met een veel grovere vlektekening. Veertjes werden opgestuurd en mijn man met het franse DNA bewijs bleek een vrouwtje te zijn. Dit verklaarde het niet zingen, en het op elkaar zitten broeden. Ik kan er kort over zijn. Voordat ik een vervangende man had was het seizoen voorbij. Er was wel een verandering hoorbaar. De nieuwe vogel zat òf uitgebreid hard te zingen òf zachtjes allerlei geluiden te maken. Van beide geluiden heb ik opnames gemaakt die via youtube te vinden zijn. Heerlijk om te horen. Wat opvalt is dat ze vaak lange tijd roerloos zitten te kijken. De vogels leven voornamelijk op de grond en scharrelen daar rond op zoek naar voedsel tussen het gras en onder gevallen blad. Ik zie ze geregeld in de weer met allerlei insecten, wormen, slakjes en spinnen. Fruit zie ik ze nauwelijks eten.

Tweede jaar

Het volgende jaar werd ook eind april begonnen met de nestbouw in het aangeboden oude merelnest. Ook nu weer is cocosvezel het meest gebruikte materiaal. Na enige tijd werden twee eitjes gelegd. Ze hebben bij mij de ene keer twee en de andere keer drie eitjes gelegd. Alleen de pop lijkt te broeden. Tijdens het broeden werd de pop op het

nest regelmatig gevoerd door de man met de aangeboden meelwormen en pinkies. Zeker in het begin worden de jongen op dezelfde wijze gevoerd; de man zorgt voor de aanvoer en de pop geeft dit door aan de jongen. Ik begin met heel veel pinkies en witte meelwormen. Meelwormen en pieren worden langzaam opgehoogd. De pop zit best wel lang boven op de jongen. Pinkies, meelwormen en pieren blijven de vaste voedsel bestanddelen. Later zorgen beide voor het voeren. Als het oudste jong zo'n negen dagen oud is ring ik alle jongen die in het nest zitten met een ring van 4.5 mm welke is afgeplakt met leukoplast. Als het er drie zijn is het verschil in grootte vaak de reden dat ik met de kleinste nog even wacht of eventueel een paar dagen later kijk of de ring er nog om zit. Voor het ringen of nestcontrole gebruik ik het moment dat de pop het nest verlaat. Het krijgen van vers badwater leidt vaak zo'n moment in. Twee jongen worden meestal groot, het kleine derde gaat nog wel eens dood. Na iets meer dan twee weken vliegen ze al uit maar worden daarna nog een hele tijd gevoerd. Ik vind het moeilijk te bepalen wanneer ze zelfstandig zijn. Ik ben in die overgangperiode nog wel eens een vogel verloren omdat de oudervogels meer aandacht bleken te hebben voor een volgend nest dan voor de jongen.

Dit jaar heeft de pop in totaal vier keer gelegd. Van het eerste nest werd één jong groot. Van het tweede nest werden twee van de drie jongen groot. Het derde legsel lag deels op de grond en één ei lag stuk in het flink beschadigde nest. Ik zoek de schuld bij de inmiddels zo goed als volwassen jongen, zeker is dit echter niet. Omdat het inmiddels september was heb ik het merelnest

Nest van drie

weggehaald en de jongen gescheiden van de ouders. De pop vloog daarna nog een tijdje rond met cocosvezel en probeerde nog hier en daar een nest te maken.

Noodlot

Op een dag sloeg het noodlot toe. Beide jongen lagen dood op de grond. De een met maar één poot en de ander zonder kop. Mijn grote "vriend", een sperwer had weer toegeslagen. Ondanks allerlei pogingen om mijn vogels tegen hem te beschermen kostte hij me deze zomer een goudkapfiskaal, een balispreeuw en een emerald glansspreeuw. Ook vliegt er een langstaartglansspreeuw met nog maar één poot rond. De sperwer kende het kunstje zo goed dat ik inmiddels een dubbele laag net heb aangebracht in de hoop bovenstaande sterfgevallen in de toekomst te voorkomen. Zoals ik al schreef vloog de lijsterpop met cocosvezel rond en probeerde ze een nest te maken. Vanwege het verlies van de beide jongen gaf ik haar het merelnest terug. De derde dag lagen er eitjes in.....De twee jongen zijn nu, het is begin november, zo goed als zelfstandig. Vandaar de titel "soms zit het mee, soms zit het tegen" ..... <

Gierzwaluw

Op donderdag 28 juni 2018 stond mijn buurvrouw met een bakje en daarin een klein vogeltje voor mijn deur. Mijn burens hebben een restaurant en daar was het vogeltje op een tafeltje van een van de gasten gevallen.

Tekst: N. VERBUNT, SPIJKENISSE

De burens brachten het vogeltje bij ons omdat wij ook een volière hebben en met vogels kweken. Ze hoopten dat wij het beestje wilden opvangen.

Nu wil het geval dat ik een kleine tien jaar geleden naar een van de eerste 'Beleef de Lente' heb zitten kijken en daar was toen ook een nest van de gierzwaluw van een webcam voorzien. Toen ik het kleine vogeltje zag begon er wat te dagen, zeker toen ik zijn kleine pootjes, beter gezegd, kleine klauwtjes zag. Die zagen er niet uit als gewone vogelpootjes. Ik wist toen bijna zeker dat ik een jonge, nog niet volgroeide gierzwaluw in handen had.

Maar wat nu?

Prioriteit was dat hij eerst wat eten binnen kreeg omdat hij al bijna een dag zonder eten zat. De restauranthouders hadden wat stukjes brood bij de zwaluw gelegd, maar ja, het zijn insecteneters. Wel goed bedoeld, maar hij had er niets aan en kon uiteraard ook nog niet zelfstandig eten. Gelukkig hebben wij ook insecteneters, en we hadden op dat moment ook broedende vogels en vogels met jongen. Dus wat pinkjes, vliegen en wasmotten gepakt en het beestje proberen te voeren. In het begin ging het moeizaam, maar toen hij doorhad dat hij er van opknapte ging het makkelijker. Na de eerste voeding ben ik maar eens gaan kijken op de site van

de Gierzwaluwbescherming. Daar vond ik heel veel informatie waar ik veel aan had, maar ik bleef zitten met het probleem dat, als ik hem in leven hield, hoe ik het uitvliegen moest aanpakken. En vooral, wanneer gaat hij uitvliegen. Ik wist toen al dat een gierzwaluw zijn hele leven in de lucht leeft en alleen op aarde komt om te broeden, dus eigenlijk niet op aarde maar in een nest. Dus het uitvliegen moest in één keer goed gaan. Ik vond een centraal telefoonnummer en heb een Voice mail ingesproken, maar na anderhalve dag werd ik nog niet teruggebeld.

Gierzwaluwbescherming Zuid Holland

Toen maar verder gaan zoeken en vond ik een contactadres van de Gierzwaluwbescherming in Zuid Holland, de provincie waar ik ook woon. Ik kreeg een man aan de telefoon die mij gelijk vertelde dat ik de gierzwaluw eigenlijk maar twee dagen onder mijn hoede mag houden en hem daarna naar de vogelopvang zou moeten brengen. Ik was dus in overtreding, beschermde

De /

osel

vogelsoort! Maaarrrrr.....zei hij, dat ga je niet doen. Zoals je nu bezig bent ga je hem in leven houden, en dat lukt bij de vogelopvang niet. Zeker niet omdat die bomvol zaten met zwanen, die met olie besmeurd waren geraakt in het Botlek gebied. Nog even doorgepraat over het wegen van de vogel en de voeding. Toen vroeg ik hem, hoe, wanneer en waar ga ik hem uitlaten vliegen. Hij vertelde me dat ik zijn vleugelpennen goed in de gaten moest houden. Die moeten helemaal volgroeid zijn, de veerhoesjes moeten helemaal verdwenen zijn. Ook moest ik hem dagelijks gaan wegen. Eerst moest hij zich flink ontwikkelen. Wanneer hij richting uitvliegen gaat zou hij een soort fitness gaan doen. Met de vleugels vliegbewegingen maken en een soort push ups gaan doen. Ook vertelde hij mij dat de vogel op een zeker moment eten gaat weigeren; ik moest dan niet in paniek raken, want hij doet dat om zijn ideale uitvlieg gewicht te bereiken. (Tussen de 37 en 42 gram) zijn vleugels moeten dan ongeveer 3 cm voorbij het uiteinde van de staart komen. Wanneer hij dat bereikt heeft

is hij uitvlieg klaar. Hij vertelde me, je gaat dan naar een groot open veld, zonder gevaar van bomen en gebouwen. Je zet hem op je hand en houdt die omhoog en de vogels zou vanzelf wegvliegen. Nou met al die info was ik enorm geholpen. Ik heb hem ook gevraagd hoe het kwam dat dat nest verpest was; twee andere gierzwaluwen uit dat nest waren dood gevallen op het terras van het restaurant. De meneer vertelde dat het door de hoge temperatuur komt. Ze zoeken dan de nestopening, en als er eentje verkeerd beweegt vallen ze naar beneden. Na het gesprek kon het oplaten groeien van de zwaluw beginnen. De eerste dagen kreeg hij vijftien voedingen per dag, de eerste vaak om 5 uur in de ochtend. Dat heeft zo ongeveer acht dagen geduurd. Zijn gewicht is toen van 15 gram opgelopen tot 43 gram. Toen ben ik het aantal voedingen gaan verminderen; hij pakte het nu al zelf uit het pincet dat ik hem voorhield. Het gewicht is toen opgelopen tot 54 gram; daarna ging hij al wat minder vaak voeding aannemen of hij nam maar een klein beetje. Zijn gewicht

ging gestaag naar beneden. Op maandag 16 juli woog hij 40 gram. Toen is hij definitief gestopt met eten.

Dag van uitvliegen

Op woensdag 18 juli werd hij heel onrustig in zijn kratje. Je kon duidelijk zien dat hij een opening zocht. Het moment van uitvliegen was daar! Die middag zijn we naar een groot open veld in Simonshaven gegaan. Daar heb ik hem op mijn hand gezeten, en ja hoor, hij vloog weg, eerst laag over de grond, maar daarna ging hij hoogte maken en cirkelde boven ons. En wat gebeurde er, uit het niets komt er een groep gierzwaluwen aanvliegen en is hij opgegaan in de groep, met z'n allen op weg naar Afrika. Daar gaat hij de komende twee jaar leven en komt daarna als hij broedrijp is, terug naar Nederland om te broeden. We gaan tegen die tijd een zwaluwnest onder onze goot ophangen en maar hopen dat hij hier bij ons terug komt. <

Neophema Studiedag

10 jarig bestaan!

Zaterdag 13 Oktober

Op deze dag worden presentaties, discussies en vogelbesprekingen gehouden. Naast dit alles is er gelegenheid om met mede-vogelliefhebbers ervaringen te delen!

Kampioenschappen

Leden en niet-leden kunnen deelnemen aan de Kampioenschappen waar gestreden wordt om:

- Kampioen Witkleur.
- Kampioen Mutatie.
- Kampioen Stammen.
- Kampioen Stellen. (Met Ieder soort)

Adres

Huis ten Halve
Kruisstraat 60
4707 RC Roosendaal NB

Tijden

Inbrengen vogels: 9:00 tot 10:00 uur
start studiedag: 10:00 uur
sluiting dag: 16:00 uur
zaal open vanaf: 9:00 uur

Inschrijven

Jaarlijk groeit dit Kampioenschap in deelnemers waardoor we het op prijs stellen dat de vogels vooraf ingeschreven worden voor een vlotte verwerking tijdens het inkooien.

Wilt u uw vogels inschrijven? Mail nu naar:
secretaris@neophemastudiegroep.nl

Inschrijven kost €1,00 per vogel voor niet-leden en €0,50 voor leden.
Deelnemen aan de Brabantse koffie-tafel kost €12,00 per persoon.

Onmisbaar in uw volière

Weerstation

Met o.a. de functies: klok, datum, dagaanduiding, thermometer en hygrometer. Inclusief 2 AAA batterijen.

12,50
(excl. verzendkosten)

Bestel nu via
shop.nbvv.nl

Vooruit kijken

met onze kanaries

Nieuwe informatie? Neen, niet voor de ervaren liefhebber. Maar des te meer voor degene die met vogels wil beginnen of er net mee begonnen is. En, wanneer een ervaren liefhebber goede voorlichting en service geeft aan een beginnend vogelhouder, heb je kans dat die nieuweling ook vogelhouder blijft!

Tekst: C.DE BRUIN

Hoewel de kanaries zich in oktober, november (behalve de wedstrijdvogels) in een rustige periode bevinden, is het toch goed om vooruit te kijken naar het volgende kweekseizoen. Voor sommigen begint dat al vrij snel; die kwekers willen in de winter al met de kweek beginnen. Anderen beginnen wat later. Maar op welk tijdstip je ook begint, er is een aanlooperperiode nodig om de vogels in een zo goed mogelijke conditie in de broedkooi te brengen. Met name bij kanaries en Europese vogels is het belangrijk om rekening te houden met het licht. Deze vogels komen met name in broedstemming door het langer worden van de dagen. Bij tropische vogels, zeker bij de soorten die dicht bij de evenaar wonen is dat niet of nauwelijks het geval. Daar is er immers niet zo'n groot verschil in daglengte tussen bijvoorbeeld zomer en winter.

Er zijn nogal wat verschillende manieren waarmee de kwekers hun vogels in broedstemming brengen. Er zijn er die hun vogels in januari in de broedkooi zetten, de verlichting ineens op 17

of 18 uur brengen en de verwarming ineens omhoog draaien tot zo'n 16 à 20 graden. Vaak functioneert dat prima. Anderen gaan wat voorzichtiger te werk. De kweek begint dan begin maart. Maar voorafgaand aan het in de broedkooi zetten van de vogels wordt het aantal lichturen langzaam opgeschroefd tot zo'n 18 uur. Ook de verwarming gaat langzaam enkele graden omhoog tot 17 of 18 graden. In de weken voordat de vogels de broedkooi ingaan wordt de voeding wat aangepast. De vogels krijgen dan elke dag een klein beetje eivoer, maar ook wat groenvoer, extra grit en maagkiezel. Je moet ze niet te vet voeren, maar de conditie moet optimaal zijn wanneer de vogels de broedkooi in gaan. Dat geldt zowel voor de mannen als voor de poppen.

Niet goed, uitsluiten

Vogels, hoe mooi ook, die in de vlucht niet geheel glad zitten, kan men beter niet in de broedkooi plaatsen. Dergelijke vogels zullen in de meeste gevallen alleen maar teleurstellingen opleveren. Dan maar een kwalitatief

iets mindere vogel, die wél goed haar eieren legt en jongen grootbrengt dan een vogel waarmee het alleen maar tobben is. Dat geldt overigens niet alleen voor de poppen, maar ook voor de mannen. Een strenge selectie zal alleen maar voordelen opleveren. Maar ja, het is natuurlijk verleidelijk: je hebt een pop van uitzonderlijke kwaliteit, die echter altijd een beetje dik en lusteloos op de stok zit. Je krijgt dan vaak het verlangen toch nog jongen van een dergelijke pop te krijgen. In de meeste gevallen loopt het echter op een teleurstelling uit wanneer een vogel aan het begin van een broedperiode niet in goede conditie is.

Eieren in de voerbak

Wanneer de liefhebber wat later met de kweek begint en er een mooi voorjaar komt (het weer is zeker van belang voor de vogels) dan kan het gebeuren dat je, voordat de vogels de broedkooi ingaan, eieren vindt in de voerbak of in een hoekje. Dat is weliswaar jammer, maar op zich niet zo erg. Een pop legt tóch na zo'n tien dagen weer opnieuw. Zorg er voor dat de vogels in schone broedkooien komen: goed gereinigd en luisvrij. Vóór aanvang van de kweek kun je de vogels bijvoorbeeld behandelen met Ivomectine (tegen bloedluis). Het product is te koop bij de dierenarts. Eén druppel in de nek (op de huid) of onder de vleugels is voldoende voordat de vogels in de broedkooi gaan. Daarna wél enkele dagen geen badwater verstrekken zodat het product de tijd krijgt om in het lichaam te trekken en niet wordt afgespoeld door een stevig bad. <

De /

osel

BONDSMEDEDELINGEN OKTOBER 2018

VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

TROPISCHE VOGELS EN PARKIETEN

G.J.W. Doornink uit De Heurne is gestopt als keurmeester per september 2018.

P.G.M. Maassen uit Heerlen is gestopt als keurmeester per september 2018.

KLEUR EN POSTUURKANARIES

W.G.C. Janssen uit Megen is gestopt als keurmeester. Oud keurmeester H. de Bruin uit Hardinxveld-Giessendam is overleden. J. Lemstra uit Hattem vericht nu ook tafelkeuringen.

DISTRICT LIMBURG

Dhr. André Heijmann werd gehuldigd wegens zijn 50-jarig lidmaatschap van De Gevederde Vriend. Dré was direct ingeburgerd bij de vereniging. Na twee jaar trad hij al toe tot het bestuur en nam hierna steeds zijn verantwoordelijkheid. Niet lang daarna werd Dré al penningmeester wat hij met verve deed. Zijn zaken goed op orde en een geheugen als een (olifant) niets ging hem erdoor. Zeer correct met financiële zaken die afgehandeld moesten worden. Waren er leden die om welke reden nog wat tegoed hadden en het zelf niet meer wisten, Dré wist het nog en regelde het. Ruim 42

jaar is hij penningmeester geweest. De Gevederde Vriend hoopt nog vele jaren samen met hem van de vereniging te kunnen genieten.

DISTRICT DRENTHÉ

Tijdens een clubavond van De Vogelvriend Roden e.o. hebben de heer J. Bruining en de heer K. Wagenaar uit

handen van districtsvoorzitter Matthijs Slagter een speldje ontvangen voor hun 50-jarig jubileum bij de NBvV. Beide heren zijn in het verleden bestuurslid geweest van De Vogelvriend Roden e.o. en zijn momenteel nog steeds betrokken als vrijwilliger. Hopelijk kan de vereniging nog jaren gebruik maken van de kennis en inzet van beide heren.

JUBILARISSEN 25 JAAR:

J. van Oosterhout, afd. Zevenbergen 1 (Z18).

JUBILARISSEN 40 JAAR:

D. Visser, afd. Dalfsen (D09); R. Eland, Klundert (K03); J. de Louw en M. de Visser, afd. Nuenen (N34); R. Steenberg, Emmen (E24).

JUBILARISSEN 50 JAAR:

A. Heijmann, Liessel (432); J. Bruining en K. Wagenaar, afd. Roden (R01); P. van der Zanden, afd. Zevenbergen 1 (Z18).

OP WEG NAAR

95 PUNTEN

Met ingang van het nieuwe wedstrijdseizoen worden onze vogels op een wat andere manier gekeurd dan tot en met het vorige seizoen.

Tekst en foto: HENK BRANJE

Keuren t/m seizoen 2017/2018

Tot nu toe was de instructie voor de keurmeester om in principe te keuren tot en met maximaal 92 punten. Om prijswinnaars te onderscheiden van de niet-winnende vogels mochten extra punten gegeven aan de prijswinnende vogels en mocht een winnaar van brons maximaal 93 punten, van zilver maximaal 94 punten en goud maximaal 95 punten worden toegekend. Prijswinnende vogels moesten onderling tenminste één punt verschil hebben en ook één punt verschil met niet prijswinnende vogels. Het advies van de Keurmeestervereniging aan de keurmeesters was, en is nog steeds, om niet met de hoge puntenwaardering van 95 te 'strooien'. De vogel moet die punten wél verdienen! Het afgelopen jaar zijn er op de verschillende vogelshows nogal wat vogels met 95 punten gewaardeerd. Volgens liefhebbers in ons omringende landen wordt in Nederland veel te hoog gekeurd. Dat is natuurlijk heel subjectief. Het belangrijkste blijft immers dat de beste vogels ook de hoogste puntenwaardering krijgen!

Keuren met ingang van seizoen 2018/2019

Met ingang van het nieuwe wedstrijdseizoen mag de keurmeester 'meteen' tot maximaal 95 punten keuren. Daarbij moet er bij de districtwedstrijden en de nationale show nog steeds altijd één punt verschil zitten tussen goud, zilver, brons en de hoogst niet-winnende vogels. Dit verschil van één punt geldt zowel voor de totaalstelling van enkelingen als voor die van stellen en stammen. De NBvV volgt hiermee de regelgeving van de OMJ (keurmeestersafdeling van de C.O.M.

organisatie). Op een onderlinge of gecombineerde show of anderszins mag het verenigingsbestuur echter andere, eigen richtlijnen aanhouden en de keurmeester(s) vragen om zich aan die richtlijnen te houden. Daar geldt dus niet verplicht het bovengenoemde verschil van één punt tussen prijswinnaars en de hoogste niet-prijswinnaar.

Prijstoekenning keurseizoen 2018/2019 (kernpunten uit Bijtijds, tijdschrift voor keurmeesters NBvV):

Keurtechniek

- De goede vogels worden apart gezet
- Verdeling van punten maken
- Maximaal 95 punten
- Tussen alle prijswinnaars en niet-prijswinnaars minimaal één punt verschil
- Theoretisch maximum van elke vogel is 95 punten. Bij stellen mag er maximaal één vogel in een groep 95 punten krijgen; hetzelfde geldt voor stammen, dus maximaal één vogel in een stam mag 95 punten krijgen
- Toekenning van punten is niet afhankelijk van het aantal vogels in een groep
- 92 punten is het maximum voor een vogel zonder prijs.
- Bij rubrieken van 15 punten mogen maximaal 14 punten toegekend worden; bij bevedering wordt uitgegaan van 13 punten voor een goede en 14 punten voor een excellente bevedering
- Bij rubrieken minder dan 10 punten mag, bij goede kwaliteit, het volle aantal punten gegeven worden
- Bij enkelingen geldt een minimum van 91 punten voor enige prijstoekenning
- Bij stellen geldt een minimum van 183 punten voor enige prijstoekenning
- Bij stammen geldt een minimum van 364 punten voor enige prijstoekenning

Effe wennen

Dat wordt dus wennen, zowel voor de keurmeester als voor de inzender! De keurmeester zal in principe altijd de potentiële prijswinnaars achter zich op een bijzettafel gaan zetten. Tijdens

de keuring zullen de 'nieten' meteen gekeurd worden en een keurlijst worden ingevuld. Deze vogels gaan vervolgens weer richting rekken. Op het eind van de keuring van een groep zullen vervolgens de beste vogels weer opnieuw op tafel komen en gekeurd worden. Hierbij moet de keurmeester goed in de gaten houden dat er telkens één punt verschil moet zijn tussen de nummers 1,2, 3 en de hoogst gewaardeerde niet-winnaar. Ook al eerder tijdens de keuring van een groep moet de keurmeester goed opletten. Heeft hij bijvoorbeeld twee vogels een waardering van 90 punten gegeven, de keurbrief geschreven en de vogel terug naar de rekken gestuurd, dan heeft dat meteen tot gevolg dat er een 91-, 92- en 93-puntvogel móet volgen bij de nog te keuren vogels..... Dat kun je eigenlijk alleen maar voorkómen door minstens drie vogels 'achter de hand te hebben' voordat je bovengenoemde puntenwaardering geeft!

De inzender zal er aan moeten wennen, voor zover hij het al niet in de gaten had, dat er bij de individuele vogels meer verschil zal komen tussen de verschillende wedstrijden. Een en ander afhankelijk van de kwaliteit enerzijds en de groeps grootte anderzijds. Uiteraard blijft hier onverlet dat de beste vogel in principe altijd zal winnen!

Ook voor de organisatoren van de verschillende shows levert deze regeling huiswerk op. Als u de keurmeester vraagt om op de hierboven beschreven manier grote groepen vogels te beoordelen mag hij of zij in zo'n grote groep maar één keer goud, zilver en brons toekennen. Alle andere vogels in zo'n groep krijgen minder punten, dus maximaal 92. Het is daarom de moeite waard om even over de groepsindeling te praten wanneer u binnen uw afdeling het reglement voor de komende TT bespreekt. Uitgangspunt blijft natuurlijk het vraagprogramma van de NBvV, maar hoe u de verschillende groepen combineert voor de prijstoekenning kan van invloed zijn op de punten die de vogels krijgen.

De

osel

Oktober

Diamantduif, bruin, (*Geopelia cuneata*).

Dit bekende duifje is afkomstig uit Australië, waar het thuis is in veel verschillende landschappen en biotopen, van bossen tot de open grasvlaktes met lage struiken en bomen. Voorwaarde is wel dat er in de buurt water voorhanden moet zijn. Ze komen over het gehele continent voor behalve aan de kust in het zuiden. Ze voeden zich met graszaden, kleinere bessen en wat insecten.

Het geslachtsonderscheid zit hem in de breedte van de rode oogring. Deze is bij de doffer(man) breder en wat feller van kleur dan bij het duivinnetje. Mannen zijn meestal ook wat groter en wat voller van model, de kopvorm is wat ronder. Bij een volwassen man is de grijze kleur wat helderder dan bij de duivin, die een wat bruine gloed op de kop en het rugdek toont. Jonge diamantduiven tonen de rode oogring nog niet en ze tonen veel bruin aan kop en rugdek. Het houden en fokken van diamantduiven levert niet al te veel problemen op. De vogel is zowel voor de beginner als de gevorderde kweker geschikt. In een ruime broedkooi broeden ze goed maar dat doen ze ook in een gezelschapsvolière met prachtvinken of Europese cul-

tuurvogels of bijvoorbeeld *Neophema*'s. Het zijn verdraagzame vogels maar niet tegenover soortgenoten of andere duivensoorten. Dat geeft alleen maar onrust, gevechten etc. Van broeden komt dan niet veel terecht. Als nestgelegenheid zijn ze tevreden met dezelfde soort nest als bijvoorbeeld kanaries. Een tralienestkastje voldoet uitstekend. Ze maken een eenvoudig nest. Dat doen ze ook wel in de beplanting van een voliëre maar daar moet de liefhebber toch wel wat ondersteuning aanbrengen omdat de kans groot is dat de eitjes er uit vallen. Ze leggen normaal gesproken twee eitjes per keer waaruit meestal een doffertje en een duivinnetje worden geboren na 14 dagen broeden. Hebben ze de smaak te pakken dan broeden ze vaak meerdere malen achter elkaar. Hoewel iedereen deze vogels wel kent zijn ze eigenlijk nooit heel populair geweest op tentoonstellingen. Tot voor kort werd er bijna niet gekweekt op kwaliteit. Het formaat en model is vaak niet zoals het hoort. Doordat in elk nest een duivin en een doffer wordt geboren worden die vogels vaak als stel verkocht. Dat geeft natuurlijk gemakkelijk inteelt verschijnselen die met name zichtbaar

worden in formaat en model. In een tentoonstellingskooi zijn ze best wel nerveus als ze die niet gewend zijn. Ze raken dan snel wat beschadigd.

De laatste tijd wordt er wat meer geselecteerd op mutaties maar ook op formaat en model. De belangstelling voor de soort lijkt toegenomen, misschien komt dat wel door het toegenomen aantal mutaties. In de standaard die in 2017 en 2018 is herzien staan inmiddels 15 verschillende mutaties en mutatiecombinaties beschreven.

Over het formaat zegt de standaard: de lengte, gemeten tussen snavelpunt en de punt van de staart is 20 tot 24 cm. Het type van de diamantduif moet aangepast zijn aan het formaat. De romp is eivormig met in het verlengde een vrij lange staart. De borst is van voor gezien tamelijk breed. De rondingen moeten vloeiend verlopen. De hals is relatief lang waardoor de kop duidelijk "los" van de romp gedragen wordt. Het kopje is meer eivormig dan rond met een tamelijk lange en dunne snavel. Voor verder informatie zie de standaard.

De getoonde vogel is een bruine. De bruinfactor verhindert het volledig uitkleuren naar zwart van het eumelanine. Dit wordt in een zandkleurig bruine vorm afgezet in de bevedering. Phaeomelanine wordt niet aangetast. Bij de keurtechnische aanwijzingen wordt over de kleur gezegd: de verandering door de bruinmutatie geprojecteerd op de wildkleur resulteert bij de doffers in een beigegrijze vogel met bruine pennen door de niet al te hoge concentratie eumelanine en phaeomelanine in de lichaamsbevedering. Op de foto wordt dezelfde vogel van verschillende kanten getoond. Hij zou wat voller van model mogen, de kop is wat plat maar de stiptekening op de vleugels is goed. De kleur kan iets egalier. De bevedering aan de kop is niet helemaal gaaf, hij toont wat kale "oortjes". Alles bij elkaar een leuke vogel maar geen absolute top.

De
sel

essel

 Gehu Kooien

vraag documentatie aan bij:

Gehu kooien Transportweg 9 7442 CT Nijverdal Telefoon 0548-616187 E-mail: gehukooien@gmail.com Internet: www.gehu.nl	Vertegenwoordiger België Vogelcentrum Huysmans Turnhoutsebaan 195A 2480 Dessel Telefoon: 0032(0)14-378140 GSM: 0032(0)475-554981
---	---

JH
BIRD PRODUCTS®

ALLES VOOR UW VOGELS

FRONTEN
KWEKKOOIEN
VOGELBENODIGDHEDEN
VOGELVOEDERS
PUNTLAS BEDRIJF

ONLINE SHOP WWW.JHBIRDPRODUCTS.COM

www.jhbirdproducts.com • info@jhbirdproducts.com • (T) +31 413 211 784

VERSELE-LAGA

Prestige

Elke vogel eet zoals hij gebekt is!

Ontdek daarom **PRESTIGE**, de ruimste keuze aan gevarieerde zadenmengelingen **voor alle vogelsoorten.**

- 100 % natuurlijke zaden
- extra geborsteld en gereinigd
- zonder additieven of kleurstoffen

VERSELE-LAGA
YOUR BEST CHOICE

www.versele-laga.com

De